

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΤΗΤΗΣ

ΕΛ.ΜΕ.ΠΑ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΚΛΑΔΟΥ
ΟΙΝΟΠΟΪΑΣ.

ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ : ΔΛ 10138

ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗ ΠΕΛΑΓΙΑ : ΔΑ 1099

ΧΑΣΙΚΟΥ ΜΑΡΙΑ-ΕΛΕΝΗ : ΔΛ 10180

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ/2020

Πίνακας περιεχομένων

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι.....	8
ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	8
1.1. Στόχος της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων.....	9
1.2. Τα είδη της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων	10
1.3. Διάκριση ανάλυσης λογιστικών καταστάσεων ως προς τους τύπους τους	11
ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ.....	13
1.1.1. Αριθμοδείκτες Δομής Ενεργητικού.....	16
1.1.2. Αριθμοδείκτες Κάλυψης Παγίων	16
1.1.3. Αριθμοδείκτες Αυτοχρηματοδότησης	17
1.1.4. Αριθμοδείκτες Δομής Κεφαλαίου.....	17
1.1.5. Αριθμοδείκτες Ρευστότητας	21
1.1.6. Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας	24
1.1.7. Αριθμοδείκτες Δαπανών.....	27
1.1.8. Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας.....	29
1.1.9. Αριθμοδείκτες Επενδύσεων.....	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ	36
ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΗΣ ΟΙΝΟΠΟΙΪΑΣ	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ	42
ΘΗΡΑΪΚΟΣ ΟΙΝΟΣ.....	42
3.1. Η Σαντορίνη και το κλίμα της.....	42
3.2. Η ιστορία της άμπελος της Σαντορίνης	44
3.3. Οίνος και τρόπος παραγωγής του στη Σαντορίνη	45
3.3.1. Οίνος	45
3.3.2. Προετοιμασία αμπελιού	46

3.3.3.	Η βεντέμα.....	46
3.4.	Τα είδη Οίνου που παράγονται στη Σαντορίνη	47
3.4.1.	Ασύρτικο	47
3.4.2.	Βινσάντο.....	48
3.4.3.	Νυκτέρι.....	48
3.4.4.	Νάμα	49
3.4.5.	Αθήρι.....	49
3.5.	Τα Τοπικά Οινοποιία.....	50
3.5.1.	SANTOWINES (ΕΝΩΣΗ ΘΗΡΑΪΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ).....	50
3.5.2.	WINEMUSEUMΚΟΥΤΣΟΥΑΝΝΟΥΡΟΥΛΟΣ.....	51
3.5.3.	DOMAINESIGALAS (ΚΤΗΜΑ ΣΙΓΑΛΑ)	51
3.5.4.	ΚΤΗΜΑ ΑΡΓΥΡΟΥ	52
3.5.5.	ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ.....	52
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV.....	55
	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΓΙΑ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	55
4.1.	SANTOWINES	55
4.2.	WINEMUSEUMΚΟΥΤΣΟΥΑΝΝΟΥΡΟΥΛΟΣ.....	59
4.3.	DOMAINE SIGALAS (ΚΤΗΜΑ ΣΙΓΑΛΑ)	63
4.4.	ΚΤΗΜΑ ΑΡΓΥΡΟΥ.....	67
4.5.	ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ.....	72
	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	77
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	80

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρακάτω εργασία ασχολούμαστε με την χρηματοοικονομική ανάλυση των επιχειρήσεων και συγκεκριμένα με την μελέτη της περίπτωσης του κλάδου της οινοποιίας. Αρχικά, παρουσιάζεται η ετήσια οικονομική κατάσταση που οφείλει να έχει μια επιχείρηση, τονίζοντας επίσης και τις υποχρεώσεις που απαιτούνται μέσα σ' αυτή, καθώς επίσης αναλύεται γενικά και ο ρόλος της λογιστικής μέσα σ' αυτή. Έπειτα, αναλύουμε τις οικονομικές καταστάσεις που αναφέρθηκαν, επεξηγώντας το στόχο αλλά και τα είδη της ανάλυσης αυτής. Στη συνέχεια, θα δούμε μια αναφορά στους αριθμοδείκτες μιας εταιρίας, καταρτίσοντάς τους σύμφωνα με κριτήρια που θα αναφερθούν παρακάτω, αλλά και μια σύντομη παρουσίαση για τον καθένα ξεχωριστά. Παράλληλα, έχουμε μια σύντομη αφήγηση για το νησί της Σαντορίνης, αλλά και για την ιστορία και το κλίμα της, μιας και φημίζεται για τα κρασιά της, κλάδος με τον οποίο και ασχολούμαστε στην εργασία αυτή. Συνεχίζοντας, θα διαπιστώσει κανείς την προετοιμασία, αλλά και το πώς καταλήγουν τελικά τα τοπικά οινοποιεία στη παραγωγή μερικών κρασιών, τα οποία είναι και απ' τα πιο δημοφιλή της Ελλάδος, όπου θα αναλυσουμε παρακάτω. Εν κατακλείδι, διερευνούμε τον υπολογισμό των χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών, για συγκεκριμένες εταιρίες του κλάδου της οινοποιίας της Σαντορίνης, καθώς επίσης συνοψίζονται και τα συμπεράσματά μας από την έρευνα αυτή.

SUMMARY

In the following paper we deal with the financial analysis of enterprises and specifically with the study of the case of the winery industry. Firstly, it presents the annual financial situation that a company must have, also highlighting the obligations it requires, as well as the role of accounting in general. Next, we analyze the financial statements reported, explaining the target and the types of this analysis. Then, we will look at a benchmark of the company's indexes, compiling them according to criteria to be listed below, and a short presentation for each one separately. At the same time, we have a brief narrative for the island of Santorini, and also for its history and climate, since it is famous for its wines, a branch with which we deal with this work. Subsequently, you will see the preparation, and how the local wineries finally end up in the production of some wines, which are from the most popular in Greece, that we will analyze below. In conclusion, we investigate the calculation of financial ratios for specific companies in Santorini's wine industry, as well as our findings from this survey.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Παρόλο που σήμερα η καλλιέργεια των αμπελιών γενικότερα βρίσκεται σε φθίνουσα πορεία στην περιοχή, φαίνεται να έχει μεγάλο επιχειρηματικό ενδιαφέρον η υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης επένδυσης που θα περιλαμβάνει επαναμπέλωση, παραγωγή, εμφιάλωση και προώθηση του τοπικού οίνου.

Σε όλη την Ελλάδα υπάρχουν κατά τόπους οινοπαραγωγοί. Υπάρχουν όμως και μεγάλες επιχειρήσεις παραγωγής και τυποποίησης οίνου. Συνολικά σε όλη τη χώρα οινοποιούνται 488.985 τόνοι μούστου.

Στο Νομό υπάρχουν ποτοποιίες που ασχολούνται κύρια με την παραγωγή και εμφιάλωση ούζου και άλλων οινοπνευματωδών ποτών όπως brandy και λικέρ. Καμιά από αυτές δεν ασχολείται με το κρασί και μόνο μερικοί μικροί παραγωγοί οινοποιούν μερικές ποσότητες. Έχει ξεκινήσει τα τελευταία χρόνια μία προσπάθεια για συστηματική καλλιέργεια αμπελιών για την παραγωγή οίνου. Μέχρι σήμερα παράγονται 82 τόνοι μούστου, τη στιγμή που στον κάθε νομό από τους υπόλοιπους της περιφέρειας Β. Αιγαίου παράγονται εκατό φορές μεγαλύτερες ποσότητες **(Περιοδικό Οινοπαραγωγή, 2009)**.

Η επιχείρηση ανήκει στον κλάδο τροφίμων και ποτών, που γενικά σημαίνει υψηλές προδιαγραφές για την εξασφάλιση της ποιότητας και υγιεινής (HACCP, κ.λπ.) Η ίδρυση του οινοποιείου είναι επιλέξιμη για τον Αναπτυξιακό Νόμο (2601/98), με την προϋπόθεση ότι στην περιοχή υπάρχουν αμπελώνες αναγνωρισμένοι από το Υπουργείο Γεωργίας. Από τον Αναπτυξιακό Νόμο προβλέπεται επιχορήγηση 40 %, με την προϋπόθεση ότι η επένδυση υπερβαίνει τα 75.000 €. Επιπλέον, η ίδρυση του οινοποιείου, με την προϋπόθεση ύπαρξης αμπελώνων, είναι επιλέξιμη στα Μέτρα 2.1 και 7.12 του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Υπουργείου Γεωργίας με ποσοστό επιχορήγησης 65 %. Ειδικά στο μέτρο 7.12, ο μέγιστος επιλέξιμος προϋπολογισμός είναι 440.000 €. Η δημιουργία αμπελώνων μπορεί, με προϋποθέσεις, να ενταχθεί στον Αναπτυξιακό Νόμο με ποσοστό επιχορήγησης 40 % (εφόσον αφορούν αναδιάρθρωση παλαιών καλλιεργειών), ή στο Μέτρο 1.1 του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Υπουργείου Γεωργίας με ποσοστό επιχορήγησης 60 % (εφόσον η

επένδυση γίνεται από αγρότες). Στην περίπτωση, που ένας νέος αγρότης, ηλικίας μέχρι 40 ετών, ξεκινά παρόμοια δραστηριότητα, μπορεί να ενταχθεί στα Προγράμματα Νέων Αγροτών (Μέτρο 3.1 του Προγράμματος του Υπουργείου Γεωργίας), όπου μπορεί να ζητήσει πρωτοδότηση και επιδότηση επιτοκίου για την κάλυψη των δαπανών πρώτης εγκατάστασης. Εφόσον οι αμπελώνες καλλιεργηθούν βιολογικά, προβλέπεται επιδότηση από το Υπουργείο Γεωργίας με περίπου 70 € ανά στρέμμα ετησίως **(Περιοδικό Οινοπαραγωγή, 2009)**.

Η ανακάλυψη λοιπόν των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των καταναλωτών του θηραϊκού οίνου και των καταναλωτικών τους αναγκών με την πραγματοποίηση οργανοληπτικών αλλά και στατιστικών ερευνών θα είναι μόνο πολύ σημαντική, καθώς με τον τρόπο αυτό θα βοηθηθούν όλες οι οινοπαραγωγικές εταιρείες ως προς την βελτίωση των προϊόντων και την καλύτερη εξυπηρέτηση των ήδη υπαρχόντων καταναλωτών αλλά και την προσέλκυση νέων και πιθανώς πιο απαιτητικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων αφορά τα οικονομικά στοιχεία μιας επιχείρησης, τα οποία στην πορεία τίθενται προς ανάλυση ώστε να εξαχθούν μέσω αυτής αποτελέσματα τα οποία είναι ιδιαίτερα χρήσιμα και αφορούν την διάρθρωση της περιουσίας της επιχείρησης αλλά και την οικονομική της εξέλιξη. Η διαδικασία της ανάλυσης πραγματοποιείται δια μέσω της σύγκρισης των διαφόρων ομαδοποιημένων στοιχείων του ισολογισμού, με βάση την αξία ως προς το σύνολο, με βάση τα στοιχεία λοιπών ισολογισμών της επιχείρησης ή άλλης με παρόμοιο περιεχόμενο ή τέλος με βάση την αξία μιας συγκεκριμένης ομάδας στοιχείων. Οι πιο συνήθεις καταστάσεις για την εξαγωγή συμπερασμάτων βέβαια είναι, όπως μπορεί κανείς πολύ εύκολα να καταλάβει, ο ισολογισμός και η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Με την διαδικασία της ανάλυσης, διερευνώνται συγκεκριμένες παράμετροι. Αυτές είναι:

- Το κατά πόσο ικανή είναι η επιχείρηση να παράγει κέρδη με την βοήθεια των κεφαλαίων που διατίθενται, δηλαδή η αποδοτικότητα.
- Το κατά πόσο η επιχείρηση είναι ικανή να ανταπεξέρχεται στις υποχρεώσεις που «τρέχουν», δηλαδή η ρευστότητα.
- Η δυνατότητα να ελέγχει και να επιλέγει επενδύσεις
- Η συνεχής ανάπτυξη και εξέλιξη του κύκλου εργασιών
- Η δυνατότητα για σύνθεση των προσόδων και των δαπανών της επιχείρησης
- Η συνεχής εξέλιξη των κερδών, που περιλαμβάνει την διάθεσή τους, την διανομή μερίσματος, την παρακράτηση αλλά και την αποθεματοποίησή τους
- Το κατά πόσο η επιχείρηση δύναται να ανταπεξέρχεται στις υποχρεώσεις που τίθενται από δανεισμούς και ειδικά μακροπρόθεσμούς, δηλαδή η φερεγγυότητα. **(Νιάρχος Ν. ,2004),(Σακελλής Μ. ,1991)**

1.1. Στόχος της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων

Η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων στην ουσία στοχεύει στην ευκολότερη λήψη αποφάσεων σχετικά με το πως θα κατανεμηθούν οι οικονομικοί πόροι που αφορούν την επιχείρηση. Για να προχωρήσει κανείς σε αυτή την διαδικασία, θα πρέπει να γνωρίζει εκτενώς το περιεχόμενο της χρηματοοικονομικής λογιστικής. Αυτό κρίνεται απαραίτητο, καθώς ο αναλυτής μόνο έχοντας αυτές τις γνώσεις, θα μπορέσει να πετύχει την προσαρμογή των λογιστικών μεγεθών, την αναζήτηση πληροφοριών αλλά και την αναγνώριση των πιθανών ελλείψεων, ώστε να ανταποκριθεί με επιτυχία και στους στόχους της ανάλυσης του.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, αποτελούν το πρώτο πρότυπο, σύμφωνα με το οποίο παρουσιάζονται οι οικονομικές καταστάσεις ως μια αντανάκλαση της οικονομικής ισχύος της επιχείρησης, αλλά και του συνόλου των συναλλαγών που σχετίζονται με αυτή. **(Ξανθάκης, 2007: 101)** Οι δε οικονομικές καταστάσεις, ουσιαστικά αποσκοπούν στην παροχή πληροφοριών σχετικά με την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης, το πόσο αποδοτική είναι, καθώς και τις οικονομικές εισροές της επιχείρησης. Με αυτό τον τρόπο παρέχουν πληροφορίες τέτοιες που βοηθούν στην τελική λήψη οικονομικών αποφάσεων. Ένα άλλο συστατικό των οικονομικών καταστάσεων, είναι η παρουσίαση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από την διαχείριση των οικονομικών πόρων από την επιχείρηση και συγκεκριμένα από την Διοίκηση της.

Ως προς την επίτευξη του προαναφερθέντος στόχου θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες που σχετίζονται με τα παρακάτω στοιχεία που αφορούν την επιχείρηση:

- τα περιουσιακά στοιχεία,
- τις υποχρεώσεις,
- τα ίδια κεφάλαια,
- τα έσοδα και τα έξοδα,
- τις ταμιακές ροές.

Ο συνδυασμός αυτών των πληροφοριών, με λοιπές πληροφορίες που παρουσιάζονται στο προσάρτημα, συντελεί και στην εκτίμηση εκ των προτέρων από τους χρήστες, των

μελλοντικών ταμιακών ροών που αφορούν την επιχείρηση. Επίσης εκτιμάται ο ακριβής χρόνος αλλά και το κατά πόσο βέβαιη είναι η εμφάνιση των ταμιακών ισοδυνάμων και των ταμιακών διαθέσιμων.

Η σχεδίαση του ελέγχου, θα πρέπει σύμφωνα με τις επιταγές των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων, θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να τροφοδοτεί με τις απαραίτητες βεβαιώσεις ότι δεν υπάρχουν ουσιαστικά λάθη στις οικονομικές καταστάσεις. Αυτά λέγονται «ουσιώδη λάθη» και είναι μια έννοια ιδιαίτερα κρίσιμη για τους ελεγκτές των οικονομικών καταστάσεων. **(Ξανθάκης, 2007: 103)** Μια πληροφορία, λοιπόν, σε γενικές γραμμές κρίνεται ως ουσιώδης, όταν είναι απαραίτητη η περίληψη της για την τελική λήψη οικονομικών αποφάσεων αλλά και για την συνολική επιρροή των οικονομικών καταστάσεων.

Οι λογικές βεβαιώσεις, δεν είναι τίποτε άλλο, παρά ελεγκτικές αρχές, με βάση τις οποίες ο ελεγκτής συγκεντρώνει αποδείξεις προκειμένου να οδηγηθεί στον σχηματισμό γνώμης. Παρόλα αυτά, οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων οφείλουν να είναι ενήμεροι ότι η απόλυτη επιβεβαίωση δεν μπορεί να προέλθει από την πλευρά του ελεγκτή καθώς στον έλεγχο εμφανίζονται και διάφοροι ενδογενείς περιορισμοί, με βάση τους οποίους λειτουργεί και εκείνοι τον επηρεάζουν ως προς την τελική εύρεση λαθών.**(Πρωτοψάλτης, 2005: 99)** Οι περιορισμοί αυτού στην ουσία ωφείλονται:

- Στο γεγονός ότι οι ελεγκτικές αποδείξεις που υπάρχουν δεν εξάγουν συμπεράσματα, απλώς πείθουν
- Στην ύπαρξη ενδογενών περιορισμών στον εσωτερικό έλεγχο
- Στην χρήση κατά την διάρκεια του ελέγχου, δειγματοληψίας.

1.2. Τα είδη της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων

Όπως θα δούμε και παρακάτω, στα είδη της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων, ανήκουν η Οριζόντια Ανάλυση ή Διαχρονική Ανάλυση, η Ανάλυση

Τάσης, Κάθετη Ανάλυση ή Ανάλυση Κοινού Μεγέθους και η Ανάλυση Αριθμοδεικτών. Ας δούμε το περιεχόμενο τους πιο συγκεκριμένα.

➤ **Οριζόντια Ανάλυση ή Διαχρονική Ανάλυση**

Οι οριζόντια ή Διαχρονική Ανάλυση, περιλαμβάνει συγκρίσεις των λογαριασμών της επιχείρησης για 3 έως 5 έτη.

➤ **Ανάλυση Τάσης**

Η Ανάλυση Τάσης είναι παραπλήσια με την προηγούμενη τεχνική. Αυτό που διαφέρει είναι ότι αποδίδεται ειδικό βάρος 100, στα πρώτα δεδομένα, που είναι το έτος βάσης.

➤ **Κάθετη Ανάλυση ή Ανάλυση Κοινού Μεγέθους**

Η Κάθετη Ανάλυση είναι μια πολύ χρήσιμη διαδικασία, καθώς εμφανίζει το πόσο σημαντικό είναι το κάθε στοιχείο στο σύνολο των τελικών λογαριασμών. Αυτό βέβαια προϋποθέτει ότι οι τελικοί λογαριασμοί θα πρέπει να παρουσιάζονται ως ποσοστά επί του συνόλου.

➤ **Ανάλυση Αριθμοδεικτών**

Η συγκεκριμένη τεχνική βασίζεται στην σύγκριση των στοιχείων, αποδίδοντας ένα αποτέλεσμα που παρουσιάζει μια ποσοστιαία παραγοντική σχέση. Υπάρχουν πάρα πολλοί αριθμοδείκτες, τους σημαντικότερους από τους οποίους θα αναλύσουμε στο επόμενο κεφάλαιο.

1.3. Διάκριση ανάλυσης λογιστικών καταστάσεων ως προς τους τύπους τους

Οι τύποι της ανάλυσης των λογιστικών καταστάσεων, επιδέχονται την διάκριση σε δύο περιπτώσεις, δηλαδή ανάλογα με την θέση του διενεργούντος την ανάλυση και ανάλογα με τα στάδια διενέργειας της ανάλυσης. Ας τα δουμε λίγο πιο αναλυτικά παρακάτω:

➤ **Ανάλυση λογιστικών καταστάσεων με βάση τη θέση του διενεργούντος ανάλυση.**

Στην περίπτωση αυτή θα δούμε ότι έχουμε και πάλι δύο επιμέρους διακρίσεις: την εσωτερική και την εξωτερική. Εσωτερική θεωρείται όταν πραγματοποιείται από άτομα που βρίσκονται μέσα στην επιχείρηση, δηλαδή υπαλλήλους ή ελεγκτές. Εξωτερική θεωρείται όταν πραγματοποιείται από τράπεζες, οικονομολόγους ή γενικά τρίτους που βρίσκονται έξω από την επιχείρηση. Η εσωτερική ανάλυση είναι πιο αξιόπιστη καθώς έχει περισσότερα στοιχεία στη διάθεσή της, ενώ η εξωτερική ανάλυση στηρίζεται μόνο στα στοιχεία που δημοσιεύουν οι επιχειρήσεις.

➤ ***Ανάλυση λογιστικών καταστάσεων με βάση τα στάδια διενέργειας της ανάλυσης.***

Στην περίπτωση αυτή έχουμε εκ νέου δύο επιμέρους διακρίσεις: την τυπική και την ουσιαστική. Στην τυπική ανάλυση ελέγχεται αν εφαρμόζονται οι σωστές αρχές για τη σύνταξη του ισολογισμού δηλαδή αν υπάρχει σαφήνεια, ειλικρίνεια και ομοιομορφία. Ουσιαστική ανάλυση πραγματοποιείται με την χρήση αριθμοδεικτών. Στην ουσία η μια διάκριση επηρεάζει την άλλη, αφού η τυπική ανάλυση αποτελεί προϋπόθεση για την ουσιαστική ανάλυση. (Ευθυμόγλου Π. ,Λαζαρίδης Ι ,2000)

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Προσπαθώντας να δώσουμε έναν ορισμό για την έννοια των αριθμοδεικτών, θα λέγαμε ότι αυτοί αποτελούν συσχετισμούς ανάμεσα σε μεγέθη, που έχουν στατιστική ή λογιστική προέλευση. Καταρτίζονται δε, στοχεύοντας στην εξεύρεση της θέσης ή αποδοτικότητας που αφορούν τα τμήματα ή τομείς της οικονομικής μονάδας. Επίσης, στοχεύουν στην ολοκληρωμένη παρουσίαση της οικονομικής κατάστασης αλλά και του κλάδου της προαναφερθείσας οικονομικής μονάδας.

Η χρησιμότητα των αριθμοδεικτών έγκειται στον προσδιορισμό της σχέσης ανάμεσα σε διάφορα σημαντικά επιχειρηματικά μεγέθη, ενώ παράλληλα διευκολύνουν την επιχειρηματική δράση, ενώ τέλος παρουσιάζονται και αναλύονται τα συμπεράσματα που εξάγονται δια μέσω αυτής. Έτσι έχουμε μια νοητή πυραμίδα, με κορυφή τον δείκτη, και στην βάση της τις συσχετίσεις των βασικών μεγεθών της οικονομικής μονάδας και τον προσδιορισμό των αριθμοδεικτών. **(Walsh, 2006: 134)**

Η κατάρτιση των αριθμοδεικτών γίνεται με βάση τα ακόλουθα:

- Τιμές μέσου όρου, λαμβάνονται γενικότερα, έναντι των απολύτων τιμών
- Οι δείκτες που βασίζονται σε ποσοστικά δεδομένα, συνεκτιμούνται σε σχέση με τους δείκτες που σχετίζονται με το κόστος
- Λόγω της ουσιαστικής σημασίας της μείωσης των λαθών ή των επιπτώσεων των νομισματικών διακυμάνσεων, τα μεγέθη των συσχετίσεων διαλέγονται με βάση αυτή την πορεία.
- Καθορισμός των υψηλότερων δεικτών ως προς τις ευνοϊκές καταστάσεις και των χαμηλότερων δεικτών ως προς τις δυσμενείς καταστάσεις
- Ταξινόμηση των δεικτών σε κατηγορίες με βάση τους τομείς της δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας

- Όταν οι όροι των δεικτών αφορούν μικρό διάστημα (κάτω του ενός έτους), συσχετίζονται πάντα με δείκτες που αφορούν το ίδιο χρονικό διάστημα από προηγούμενα έτη.
- Δεν υπάρχει σπουδαία χρησιμότητα του κάθε δείκτη ξεχωριστά και για τον λόγο αυτό συνήθως προχωρούμε σε σύγκριση δεικτών μεταξύ τους προκειμένου να εξαχθούν σωστά συμπεράσματα.
- Διάκριση των δεικτών ανάλογα με την απλότητα ή την συνθετότητα τους.

Προκειμένου να καταρτιστούν οι αριθμοδείκτες του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, παρατηρούμε ότι οι οικονομικές μονάδες, έχουν ως καθοδήγηση τις αρχές της ορθολογικής διαχείρισης και διοίκησης. **(Καραγιάννης, 2012: 155)** Επίσης, καθοδηγούνται από την ευστοχία της συστηματοποίησης της οικονομικής έρευνας αλλά και της βελτίωσης της ανάλυσης, όσον αφορά τον τομέα στον οποίο δραστηριοποιούνται.

Υπάρχουν τρεις βασικοί στόχοι, οι οποίοι λαμβάνονται σοβαρά υπόψιν από τις οικονομικές μονάδες, προκειμένου να προχωρήσουν στην κατάρτιση των αριθμοδεικτών. Αυτοί είναι:

- a) Η ενιαία κατάρτιση των αριθμοδεικτών, προκειμένου να μπορεί κανείς να τους συγκρίνει, με αριθμοδείκτες παραπλήσιων οικονομικών μονάδων.
- b) Να εξασφαλιστούν τα μέσα της εκτίμησης των συνθηκών υπό τις οποίες η επιχείρηση λειτουργεί.
- c) Να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το λογιστικό και στατιστικό υλικό των οικονομικών μονάδων, με στόχο να εξυπηρετούνται οι ανάγκες τους αλλά και των διεξαγόντων την έρευνα.

Οι αριθμοδείκτες ταξινομούνται σε διάφορες κατηγορίες ανάλογα με τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται στην κατάρτισή τους και τον τύπο της επιχειρηματικής έρευνας και αναλύσεως που επιδιώκεται. Ταξινομούνται δε σε τρεις κατηγορίες από τις οποίες:

- Στην πρώτη κατηγορία θα δουμε τους αριθμοδείκτες που καλύπτουν τις οποιεσδήποτε ανάγκες εκτίμησης της οικονομικής θέσης της επιχείρησης, κυρίως σε στατιστική μορφή. Προκειμένου να καταρτιστούν οι αριθμοδείκτες

αυτοί, απαιτούνται στοιχεία τα οποία απορρέουν από τους λογαριασμούς του ισολογισμού.

- Στην δεύτερη κατηγορία θα δούμε τους αριθμοδείκτες που καλύπτουν τις ανάγκες για ανάλυση αλλά και για καλύτερη παρουσίαση της προσπάθειας της επιχείρησης και του αποτελέσματος της λειτουργίας της. Εδώ, κρίνονται απαραίτητα στοιχεία τα οποία απορρέουν από τους λογαριασμούς οργανικών, εσόδων, εξόδων, κατά είδος, αποτελεσμάτων και γενικής εκμεταλλεύσης.
- Στην τρίτη κατηγορία θα δούμε τους αριθμοδείκτες που καλύπτου τις ανάγκες να συσχετιστούν τα στατιστικά στοιχεία του ισολογισμού με τα δυναμικά στοιχεία της εκμετάλλευσης. Όλο αυτό στοχεύει στην σωστή ή και καθόλου χρησιμοποίηση των μέσων επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Οι κατηγορίες λοιπών των αριθμοδεικτών που θα δούμε να αναλύονται και παρακάτω είναι οι εξής:

- Αριθμοδείκτες Δομής Ενεργητικού
- Αριθμοδείκτες Κάλυψης Παγίων
- Αριθμοδείκτες Αυτοχρηματοδότησης
- Αριθμοδείκτες Δομής Κεφαλαίου
- Αριθμοδείκτες Ρευστότητας
- Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας
- Αριθμοδείκτες Δαπανών
- Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας
- Αριθμοδείκτες Επενδύσεων

1.1.1 Αριθμοδείκτες Δομής Ενεργητικού

Αποδίδουν το είδος της Δομής Ενεργητικού δηλαδή αν αυτή είναι εντάσεως κυκλοφοριακής ή πάγιας περιουσίας.

- Βαθμός Παγιοποίησης = Πάγια / Σύνολο Ενεργητικού.
- Βαθμός Κυκλοφορούντος Ενεργητικού = Κυκλοφορούντα + Διαθέσιμα / Σύνολο Ενεργητικού.

(Κυκλοφορούντα = Αποθέματα + Απαιτήσεις + Χρεόγραφα + Διαθέσιμα)

- Σχέσης Πάγιων προς Κυκλοφοριακών = Πάγια / Κυκλοφοριακά + Διαθέσιμα

Κάνοντας χρήση των αριθμοδεικτών που αναφέραμε προηγούμενως, συσχετίζουμε τα πάγια στοιχεία της επιχείρησης με το κυκλοφορούν ενεργητικό της. Τα συμπεράσματα έχουν ως εξής:

- $P > K$. Επιχειρήσεις σχέσης εντάσεως πάγιας περιουσίας
- $P < K$. Επιχειρήσεις σχέσης εντάσεως κυκλοφοριακής περιουσίας

1.1.2. Αριθμοδείκτες Κάλυψης Παγίων

Αριθμοδείκτης Κάλυψης Παγίων = Ίδια κεφάλαια / Πάγια

Με βάση αυτόν τον αριθμοδείκτη βλέπουμε τον τρόπο με τον οποίο χρηματοδοτούνται τα πάγια της επιχείρησης και με την διαχρονική μελέτη του αποδεικνύεται ο τρόπος με τον οποίο μια επιχείρηση χρηματοδοτεί τα πάγια της στοιχεία. Η θετική κατεύθυνση του αριθμοδείκτη σηματοδοτεί ότι η αύξηση του παγίου κεφαλαίου δέχεται χρηματοδότηση κατα κύριο λόγο από τα «ίδια» κεφάλαια. Αν ακολουθεί αρνητική κατεύθυνση, αυτό σημαίνει ότι τα ποσά προς αύξηση του παγίου κεφαλαίου, έχουν ληφθεί ως επί το πλείστον με την χρήση δανείων και όχι από χρησιμοποίηση ίδιων κεφαλαίων. Στην ουσία ορίζεται από την διαίρεση των

ιδίων αλλά και των κεφαλαίων τρίτων, με τις επενδύσεις της επιχείρησης σε πάγια με βάση τα λογιστικά βιβλιά της.

1.1.3. Αριθμοδείκτες Αυτοχρηματοδότησης

Η σχέση που ορίζει τα παρακρατηθέντα προς αποθεματοποίηση κέρδη είναι:

Αριθμοδείκτης Αυτοχρηματοδότησης = Αποθεματικά / Μετοχικό Κεφάλαιο

Αυτό που παρατηρούμε είναι ότι έχουμε έναν λόγο, στον αριθμητή του οποίου έχουμε κάθε είδους αποθεματικά και στον παρονομαστή όλα τα χρηματοδοτηθέντα από τους φορείς της επιχείρησης κεφάλαια. Με την χρήση το αριθμοδείκτη αυτού, οδηγούμαστε στον υπολογισμό των παρακρατηθέντων προς αυτοχρηματοδότηση κερδών, το ύψος του οποίου στηρίζεται στην ύπαρξη κερδών και στην πολιτική που ασκείται κάθε φορά και που σχετίζεται με την αποθεματοποίηση. Σε σύγκριση με τον αριθμοδείκτη του προηγούμενου χρόνου, ένα μεγαλύτερο αποτέλεσμα σημαίνει ταυτόχρονα και καλύτερο αποτέλεσμα. Σαν όρος βέβαια, η αποθεματοποίηση είναι ιδιαίτερα συμφέρουσα για την επιχείρηση, όχι μόνο γιατί πρακτικά συντελεί στην βελτίωση της οικονομικής θέσης της επιχείρησης, αλλά και γιατί αυξάνονται τα ίδια κεφάλαια. Αυτό είναι κάτι πολύ σημαντικό καθώς αυξάνοντας τα ίδια κεφάλαια η επιχείρηση γίνεται περισσότερο ανεξάρτητη και δεν χρειάζεται να συνδέεται απαραίτητα με κεφάλαια τρίτων. **(Καραγιάννης, 2012)**

1.1.4. Αριθμοδείκτες Δομής Κεφαλαίου

Αν προσπαθήσει κανείς να αναλύσει την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης όχι σε κάποια συγκεκριμένη περίοδο, αλλά σε μεγάλο χρονικό διάστημα θα πρέπει πρώτα να αναλύσει την διάρθρωση των κεφαλαίων της, γεγονός που αποδίδει το ποσοστό το οποίο καταλαμβάνει το κάθε είδους κεφάλαιο επί του συνόλου των κεφαλαίων της επιχείρησης και τελικά το πόσο ικανή είναι η επιχείρηση να επιβιώσει μακροπρόθεσμα. Φυσικά αν υπάρχουν δανειακά κεφάλαια, υπάρχει και αρκετά

μεγάλος κίνδυνος για τους πιστωτές. Το κατά πόσο σπουδαία κρίνεται η διάρθρωση των κεφαλαίων, ωφείλεται στις διαφορές που εντοπίζονται ανάμεσα σε αυτά τα δανειακά κεφάλαια και στα ίδια κεφάλαια.

Η διατήρηση της διάρθρωσης κεφαλαίου από μια επιχείρηση, επηρεάζεται από τους εξής παράγοντες:

- Από την φορολογική θέση της επιχείρησης
- Από την επιχειρηματικό κίνδυνο
- Από την δυνατότητα, από πλευράς επιχείρησης, για άντηληση κεφαλαίων με ευνοϊκούς όρους και ασχέτως συνθηκών (ευνοϊκών ή δυσμενών)

➤ Αριθμοδείκτης Οικονομικής Ανεξαρτησίας

$AISK = \text{Ίδια Κεφάλαια} / \text{Συνολικά Κεφάλαια}$

Από τον λόγο αυτόν ενημερωνόμαστε για τα ενεργητικά στοιχεία της επιχείρησης που χρηματοδοτούνται από τους φορείς της. Όσο σε μεγαλύτερη κλίμακα κινούνται τα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης συσχετιζόμενα με τις υποχρεώσεις της, αντίστοιχα μεγάλη είναι και η κλίμακα της ασφάλειας που παρέχουν οι δανειστές και μικρότερη η κλίμακα της ασκούμενης σε αυτή πίεσης, προκειμένου να εξωφληθούν οι υποχρεώσεις και να πληρωθούν οι τόκοι. Αν ο αριθμοδείκτης αυτός είναι υψηλός, στην ουσία μας ενημερώνει ότι η επιχείρηση αντιμετωπίζει οικονομική στενότητα πιθανόν ως προς την ανταπόκρισή της στις υποχρεώσεις της, ενώ αν ο δείκτης είναι χαμηλός, η κατάσταση μπορεί να είναι ακόμη πιο επικίνδυνη, μιας και μπορεί η επιχείρηση να οδηγηθεί σε ζημίες τόσο μεγάλες, που θα πρέπει να καλυφθούν από τα ίδια τα κεφάλαια.

➤ Αριθμοδείκτης Ξένων προς Συνολικά Κεφάλαια

$AΞK = \text{Ξένα Κεφάλαια} / \text{Συνολικά Κεφάλαια}$

Ο αριθμοδείκτης αυτός, μας δείχνει το κατά πόσο τα ξένα κεφάλαια συμμετέχουν στο συνολικό κεφάλαιο. Ο δείκτης αυτός είναι ιδιαίτερα σημαίνων, αν κρίνει κανείς από το γεγονός ότι αποδίδει σημαντικές λεπτομέρειες που αφορούν το κατά πόσο η επιχείρηση δύναται να ανταπεξέρχεται σε μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, ενώ παρουσιάζει την διάρθρωση κεφαλαίου στην επιχείρηση. Ο δείκτης πίεσης ξένου κεφαλαίου στην ουσία συμπληρώνει τον δείκτη ιδιοκτησίας, που σημαίνει ότι όταν έχουμε χαμηλό δείκτη πίεσης ξένου κεφαλαίου, έχουμε υψηλή τιμή για τον δείκτη ιδιοκτησίας και αντιστρόφως.. Ακόμη, αποδεικνύει το κατά πόσο η επιχείρηση είναι δανειακά εξαρτημένη από δανειστές ή και πιστωτές. Ο αριθμοδείκτης πίεσεως ξένου κεφαλαίου δείχνει το ποσοστό συμμετοχής ξένου κεφαλαίου στο συνολικό κεφάλαιο ή με άλλα λόγια το βαθμό εξαρτήσεως της επιχείρησης από το κεφάλαιο.

➤ Αριθμοδείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης

$A\Xi K = \text{Ίδια Κεφάλαια} / \text{Ξένα Κεφάλαια}$

*Ξένα Κεφάλαια = Δανειακά Κεφάλαια

Ο συγκεκριμένος δείκτης χρησιμοποιείται για να ενημερωθούμε αν η επιχείρηση χρησιμοποιεί υπερδανισμό. Η σχέση εκφράζεται ανάμεσα στα ίδια κεφάλαια προς τα συνολικά ξένα κεφάλαια. Φανερώνει δε, ποιο ποσοστό καταλαμβάνουν τα ξένα κεφάλαια, στα ίδια κεφάλαια. Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον για τους δανειστές καθώς τους δείχνει κατά πόσο βέβαιο είναι να επιστρέψουν σε αυτούς τα κεφάλαια. Επίσης, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό των ξένων κεφαλαίων που μπορεί να δανειστή, ο διαχειριστής της επιχείρησης θα πρέπει να λαμβάνει εξαιρετικά υπόψιν του τον συγκεκριμένο δείκτη. Ο δείκτης θα πρέπει να αξιολογείται από τον διαχειριστή, συνδυαζόμενος με την μελλοντική απόδοση του συνόλου του κεφαλαίου. Αυτό συμβαίνει γιατί με την αύξηση του δείκτη, πρακτικά έχουμε

και μεγαλύτερο κίνδυνο της επιχείρησης να απωλέσει τμήματα του ιδίου κεφαλαίου της.

Γενικά ο δείκτης αυτός παίρνει τιμές από 0 έως και 1, ενώ γίνεται καλύτερος όσο κινείται προς το 0, καθώς η μικρότερη τιμή του δείκτη, δηλώνει και μεγαλύτερο βαθμό προστασίας των δανειστών, αν η επιχείρηση πτωχεύσει. Αυτό συνεπάγεται, όπως μπορούμε να καταλάβουμε, ότι αν η τιμή του δείκτη κινείται περί το 0, ότι και η κατάσταση της επιχείρησης είναι σε ευνοϊκά επίπεδα, πράγμα που σημαίνει ότι τα ξένα κεφάλαια είναι πολύ λίγα. Αντιθέτως, όταν η τιμή του κινείται περί της μονάδας, η επιχείρηση πιθανόν να βρίσκεται σε αρκετά δυσμενή θέση. Η δανειακή επιβάρυνση της επιχείρησης και συνεπώς ο βαθμός φερεγγυότητας της κρίνεται από τα μικρά ποσοστά των ξένων κεφαλαίων επί του συνολικού κεφαλαίου της. Σε αντίθετη περίπτωση η επιχείρηση συνήθως θεωρείται υπερχρεωμένη.

➤ Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων Προς Πάγια

$AIKΠ = \text{Ίδια Κεφάλαια} / \text{Καθαρά Πάγια}$

Ο αριθμοδείκτης αυτός στοχεύει στο να δώσει στον αναλυτή ένα χρήσιμο εργαλείο στην εξεύρεση των μεθόδων της χρηματοδότησης της επιχείρησης ως προς τις πάγιες επενδύσεις της. Συμπεραίνουμε ότι ένα τμήμα των κεφαλαίων κίνησης της επιχείρησης, πηγάζει από τους μετόχους της όταν το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων της είναι μεγαλύτερο από αυτό των επενδύσεων της σε πάγια. Στην άλλη περίπτωση, όταν έχουμε μικρότερο ποσοστό ιδίων κεφαλαίων από τις επενδύσεις της σε πάγια, έχουμε χρήση και ξένων κεφαλαίων στην χρηματοδότηση των παγίων στοιχείων, εκτός των ιδίων κεφαλαίων. Οι τιμές του αριθμοδείκτη είναι ενδεικτικές ως προς την ακολουθούμενη από την επιχείρηση πολιτική, σχετικά με το πως χρηματοδοτεί τα πάγια στοιχεία της.

➤ Αριθμοδείκτης Κάλυψης Τόκων

AKT = Καθαρά Κέρδη Εκμετάλλευσης προ Φόρων & Τόκων / Τόκους

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης,, αφορά την σχέση ανάμεσα στους τόκους που προκύπτουν από τα ξένα μακροπρόθεσμα κεφάλαια και τα καθαρά κέρδη της επιχείρησης. Αυτό σημαίνει πρακτικά ότι ο δείκτης αποδίδει το κατά πόσο οι τόκοι αυτοί καλύπτονται από τα καθαρά κέρδη της επιχείρησης, ενώ παρέχει πληροφορίες και για το περιθώριο ασφαλείας, που αφορά καθαρά τους πιστωτές μακροπρόθεσμων δανείων, γεγονός ιδιαίτερα σημαντικό για τους δεύτερους καθώς αποδεικνύει το κατά πόσο η επιχείρηση είναι ικανή προς εξόφληση των τόκων που προκύπτουν από τα ξένα κεφάλαια, χρησιμοποιώντας τα κέρδη της.

1.1.5. Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

Αυτοσκοπός της επιχείρησης, είναι να διαθέτει τέτοιους πόρους και κέρδη, ώστε να μπορεί να ανταπεξέρχεται στις οικονομικές της υποχρεώσεις, οποτεδήποτε και αν αυτές προκύψουν. Στην περίπτωση της μη δυνατότητας εξόφλησης των χρεών της, υποπίπτει σε μια δυσμενή οικονομική κατάσταση, μιας και αυτό σημαίνει ότι έχουν εξαντληθεί η πόροι της και δεν υπάρχει ρευστότητα. Έτσι λοιπόν, οι αριθμοδείκτες που δείχνουν την ρευστότητα, έχουν το «χρέος» να μετρούν την ικανότητα της επιχείρησης, προς ανταπόκριση στις υποχρεώσεις της, είτε αυτές είναι ληξιπρόθεσμες είτε γενικά τρέχουσες και βραχυπρόθεσμες. Προκειμένου να διατηρεί την ρευστότητα της, θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι διαθέτει καταθέσεις, επιταγές, μετρητά, ενώ θα πρέπει να υπάρχουν και απαιτήσεις σε λογαριασμούς χρεωστών και πελατών.**(Νιάρχος Ν,2004)**

Παρακάτω θα εξετάσουμε τους δείκτες ρευστότητας:

- «Γενικής» ή «Έμμεσης Ρευστότητας» ή «Κεφαλαίου Κίνησης»

Δείκτης ΓΡ = (Διαθέσιμα + Απαιτήσεις) – Αποθέματα / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Ο συγκεκριμένος δείκτης αποδίδει την δυνατότητα της επιχείρησης να ανταπεξέρχεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της, δηλαδή τον βαθμό ασφαλείας των υποχρεώσεων της. Ο υπολογισμός της προκύπτει μέσω της διαίρεσης του κυκλοφορούντος ενεργητικού με τις τρέχουσες υποχρεώσεις της επιχείρησης και δείχνει στη ουσία το κατά πόσο ικανή είναι η επιχείρηση, μέσω της ρευστοποίησης των κυκλοφορούντων περιουσιακών της στοιχείων να ανταπεξέρχεται ανα πάσα χρονική στιγμή στις υποχρεώσεις της. Παρόλα αυτά, παρουσιάζεται και η πιθανότητα παρά το γεγονός ότι ο δείκτης αυτός είναι ιδιαίτερα υψηλός, η επιχείρηση να αντιμετωπίζει ταμειακά προβλήματα. Αυτό πρακτικά συμβαίνει λόγω της μη διάκρισης των διαφόρων κατηγοριών κυκλοφορούντος ενεργητικού, με αποτέλεσμα άλλες να παρουσιάζουν μεγαλύτερη ρευστότητα από κάποιες άλλες. Ακίμη, είναι πιθανό πως μπορεί να οδηγηθούμε σε ζημίες κατά την ρευστοποίηση των στοιχείων του ενεργητικού, δηλαδή σε ρευστοποίηση των στοιχείων σε μικρότερες τιμές από αυτές των λογιστικών αξιών. Παρόλα αυτά, αν προκύψει κάποιο τέτοιο πρόβλημα, αν υπάρχει μεγάλο ποσοστό κυκλοφορούντος ενεργητικού, παρέχεται και ασφάλεια στους πιστωτές όσον αφορά την κάλυψη των ζημιών. Σε γενικές γραμμές, όσο μεγαλύτερες είναι οι τιμές του αριθμοδείκτη αυτού, τόσο καλύτερη είναι και η επιχείρηση όσον αφορά την ρευστότητα της.

➤ «Ειδικής» ή «Άμεσης» Ρευστότητας

Δείκτης EP = Διαθέσιμα + Απαιτήσεις / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Από τον δείκτη αυτό κρίνεται αυστηρά η ρευστότητα της επιχείρησης, καθώς οι τρέχουσες υποχρεώσεις της επιχείρησης, θα πρέπει να καλύπτονται ολοκληρωτικά από τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού που ρευστοποιούνται εύκολα. Τέτοιου τύπου στοιχεία αποτελούν οι απαιτήσεις, οι πελάτες και τα ταμειακά διαθέσιμα. Στην περίπτωση αυτή, δεν συμπεριλαμβάνονται τα αποθέματα έτοιμων προϊόντων, βοηθητικών ή πρώτων υλών, ημικατεργασμένων προϊόντων καθώς και οι προκαταβληθείσες δαπάνες. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, αποδίδει το κατά πόσο τα εύκολα

ρευστοποιήσιμα στοιχεία του ενεργητικού, μπορούν να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις και υπολογίζεται αφαιρώντας από τα αποθέματα από το κυκλοφορούν ενεργητικό και κατόπιν το ποσό που προκύπτει διαιρεθεί με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Όσο ο δείκτης κινείται προς την μονάδα, αυτό είναι μια θετική ένδειξη, εφόσον βέβαια και οι απαιτήσεις είναι μειωμένες, ενώ αν ο δείκτης κινείται προς το μηδέν, συμπεραίνουμε ότι τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχείρησης δεν είναι επαρκή για να καλύψουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρέωσης της, γεγονός που οδηγεί την επιχείρηση στο να στηρίζεται στις επερχόμενες πωλήσεις της, προκειμένου να μπορέσει να διαθέτει μια ρευστότητα ικανοποιητικού βαθμού. Στην περίπτωση που όμως διαφαίνεται η οποιαδήποτε μείωση στον αριθμό των πωλήσεων της στο μέλλον, θα πρέπει η επιχείρηση να προχωρήσει σε έκδοση μετοχών ή δανεισμό.

➤ Ταμειακής Ρευστότητας

Δείκτης TP = Διαθέσιμο Ενεργητικό / Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Ο αριθμοδείκτης αυτός, εμφανίζει το κατά πόσο η επιχείρηση είναι ικανή να ανταπεξέρχεται στις υποχρεώσεις της, δηλαδή να εξωφλεί τα χρέη της, με τα διαθέσιμα της, ή με άλλα λόγια με μετρητά. Στην κατηγορία των ταμειακών διαθεσίμων, μπορούμε να εντάξουμε το συναλλαγμα, τις επιταγές, τα ληγμένα τοκομερίδια και τις καταθέσεις όψεως. Επομένως, ο αριθμοδείκτης, μας βοηθά να υπολογίσουμε κατά πόσο τα μετρητά της επιχείρησης, είναι επαρκή προς κάλυψη των ληξιπρόθεσμων αλλά και των τρεχουσών υποχρεώσεων της. Αν ο αριθμοδείκτης παρουσιάζει χαμηλές τιμές, δηλαδή κάτω του 35% - 45% που δηλώνει τα επαρκή όρια, δεν συνεπάγεται απόλυτα ότι η επιχείρηση έχει πρόβλημα ρευστότητας. Πιθανόν να αποδίδεται και σε προεγκριθείσα περίπτωση δανεισμού ή ακόμη και σε κάποιο σημαντικά επωφελές επενδυτικό πρόγραμμα.

➤ Αμυντικού Χρονικού Διαστήματος

Δείκτης ΑΧΔ = Ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία / Προβλεπόμενα ημερήσια έξοδα

Στα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία συμπεριλαμβάνονται τα χρεόγραφα, τα διαθέσιμα και οι άμεσες ρευστοποιήσιμες απαιτήσεις με πρόσθεση, ενώ τα προβλεπόμενα ημερήσια έξοδα προκύπτουν από την εξής πράξη:

Κόστος Πωλήσεων + Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας + Έξοδα Λειτουργίας Ερευνών & Ανάπτυξης + Έξοδα Λειτουργίας Διάθεσης + Χρηματοοικονομικά Έξοδα – Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος / 365

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης παρουσιάζει το σύνολο των ημερών που έχουν την δυνατότητα να καλύφθούν οι υποχρεώσεις της επιχείρησης, από τα διαθέσιμα μαζί με τα ποσά από την είσπραξη των απαιτήσεων και τα ποσά που προκύπτουν από την ρευστοποίηση.

1.1.6. Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας

Οι αριθμοδείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας ή δραστηριότητας, μετρούν τον κατά πόσο αποτελεσματική είναι η χρησιμοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης. Είναι δεδομένο ότι όσο πιο έντονη είναι, τόσο μεγαλύτερα αποτελέσματα έχει η εκμετάλλευση της επιχείρησης, φέρνουν δηλαδή κέρδος. Οι συγκεκριμένοι αριθμοδείκτες, κατέχουν εξέχουσα σημασία, καθώς με την βοήθεια τους προσδιορίζεται η συνολική δραστηριότητα της δομής της επιχείρησης, από την οποία εξαρτάται και η μεγιστοποίηση του κέρδους. **(Νιάρχος Ν,2004)**

Ας δούμε τους αριθμοδείκτες δραστηριότητας παρακάτω:

- Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Είσπραξης Απαιτήσεων

ΑΚΤΕΑ = Κύκλος εργασιών / Απαιτήσεις (Πελάτες)

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, υπολογίζεται με την διαίρεση του κύκλου εργασιών, της αξίας δηλαδή των πιστωτικών πωλήσεων που προκύπτουν σε

μια χρήση, με τις απαιτήσεις στους πελάτες της επιχείρησης, κατά μέσο όρο. Η έλλειψη όμως συνήθως στοιχείων των πιστωτικών πωλήσεων, οδηγούν στην συμπερίληψη των καθαρών πωλήσεων της χρήσης, που παρουσιάζονται στο τέλος της χρήσης στον ισολογισμό. Μιας και οι απαιτήσεις που παρουσιάζονται στο τέλος της χρήσης στον ισολογισμό, δεν είναι αντιπροσωπευτικές του ύψους τους κατά την διάρκεια της χρήσης, θεωρείται καλύτερο το να λάβουμε το μέσο όρο των απαιτήσεων στην αρχή και στο τέλος της χρήσης.

➤ Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων

$AKTEBA = \text{Αγορές ή Κόστος Πωληθέντων} / \text{Μέσο ύψος βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων}$

Οι αναλυτές χρησιμοποιούν κατά κύριο λόγο το Κόστος Πωληθέντων, λόγω του γεγονότος ότι οι αγορές δεν δημοσιεύονται συχνά. Ο αριθμοδείκτης αυτός λοιπόν, αποδίδει το κατά πόσο το Κόστος Πωληθέντων, μπορεί να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης. Με άλλα λόγια μπορεί να δείξει πόσες φορές μπορούν να πληρωθούν οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης κατά την διάρκεια χρήσης.

➤ Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

$ATKA = \text{Κόστος Πωλήσεων} / \text{Αποθέματα}$

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης αποδεικνύει το κατά πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της επιχείρησης, μιας και όσο μεγαλύτερες τιμές παρουσιάζει, τόσο πιο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της. Αποδίδει λοιπόν ο δείκτης αυτός, κατά μέσο όρο πόσες φορές πουλήθηκαν αποθέματα κατά την διάρκεια της χρήσης. Η χαμηλές τιμές στον συγκεκριμένο δείκτη, πιθανόν να σημαίνουν ότι υπάρχουν αποθέματα που δύσκολα πουλιούνται ή έχει μειωθεί εξαιρετικά η ζήτηση για τα συγκεκριμένα αποθέματα. Επίσης, μπορεί να σημαίνει και αγορές αποθεμάτων εκτός του μέσου όρου, που μπορεί να προκύπτουν από έλλειψη ή από αύξηση τιμών στην αγορά.

➤ Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Καθαρού Κεφαλαίου Κίνησης

$AKTKKK = \text{Καθαρές Πωλήσεις} / \text{Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης}$

$\text{Καθαρές Πωλήσεις} = \text{Σύνολο Πωλήσεων} - \text{Επιστροφές Πωλήσεων} - \text{Εκπτώσεις Πωλήσεων}$

$\text{Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης} = \text{Κυκλοφορούν} - \text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}$

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, μα δίνει σημαντικές λεπτομέρειες, σχετικά με το αν τα κεφάλαια κίνησης της επιχείρησης διατηρούνται υψηλά, συσχετιζόμενα πάντα με τις πωλήσεις. Επίσης μας ενημερώνει για την συχνότητα χρήσης των κεφαλαίων κίνησης προκειμένου να επιτευχθούν πωλήσεις. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι η αύξηση των πωλήσεων συνεπάγεται και την αναγκαιότητα για την επιχείρηση των κεφαλαίων κίνησης, λόγω του ότι παράλληλα με τις ανάγκες για αποθέματα, αυξάνονται και οι πιστώσεις που παρέχει προς τους πελάτες της.

➤ Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Παγίων

$AKTP = \text{Καθαρές Πωλήσεις} / \text{Καθαρό Πάγιο Ενεργητικό}$

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, μας ενημερώνει για το αν η επιχείρηση έχει προχωρήσει σε υπερεπένδυση σε πάγια στοιχεία, συγκρινόμενη πάντα με το σύνολο των πραγματοποιηθέντων πωλήσεων. Αν ο δείκτης είναι υψηλός και όσο γενικά κινείται προς υψηλότερα “standards” αυτό σημαίνει ότι η χρήση των παγίων είναι περισσότερο εντατική και η επιχείρηση περισσότερο αποδοτική σαν απόρροια αυτού. Ο δείκτης αυτός δείχνει αν υπάρχει ή όχι υπερεπένδυση σε πάγια στοιχεία στην

➤ Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων

$AKTIK = \text{Καθαρές Πωλήσεις} / \text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}$

Ο αριθμοδείκτης αυτός, μας δείχνει το κατά πόσο η επιχείρηση χρησιμοποιεί τα ίδια κεφάλαια συσχετιζόμενο με τις καθαρές της πωλήσεις. Η τιμή του προκύπτει διαιρώντας τις καθαρές πωλήσεις της επιχείρησης με το σύνολων των ιδίων κεφαλαίων.

1.1.7. Αριθμοδείκτες Δαπανών

Οι αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας παρουσιάζουν την πολιτική που ακολουθείτε από πλευράς διοίκησης της επιχείρησης, όσον αφορά τις δαπάνες που σχετίζονται με την λειτουργία της αλλά και την αποτελεσματικότητα της σε σχέση με τις επιμέρους δαπάνες. Αν οι λειτουργικές δαπάνες αυξάνονται, θα πρέπει να εξεταστεί το κατά πόσο προσπαθεί η επιχείρηση να τις συμπίεσει ή κατά πόσο παρουσιάζουν αύξηση σημαντική έναντι των πωλήσεων ή και άλλων θετικών μεγεθών της επιχείρησης. Οι αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας παρουσιάζονται εκτενώς παρακάτω:

➤ **Αριθμοδείκτης Λειτουργικών Εξόδων**

$$\text{ΑΣΛΕ} = \frac{\text{Κόστος Πωληθέντων} + \text{Λειτουργικά Έξοδα} \times 100}{\text{Πωλήσεις}}$$

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης προσδιορίζει το πόσο οι καθαρές πωλήσεις απορροφούνται από τα λειτουργικά έξοδα και το πόσο κοστίζουν τελικά τα πωληθέντα. Αν η τιμή του αριθμοδείκτη κινείται σε μεγάλα επίπεδα, τότε η αποδοτικότητα της είναι μικρή. Αυτό πρακτικά συμβαίνει καθώς τα λειτουργικά κέρδη που μένουν στην επιχείρηση δεν είναι επαρκή για την ανταπόκριση στα διάφορα έξοδα της επιχείρησης.

➤ **Αριθμοδείκτης Λειτουργικών Εξόδων Προς Πωλήσεις**

$$\text{ΑΛΕ} = \frac{\text{Λειτουργικά Έξοδα} \times 100}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$$

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, με τον λόγο που περιλαμβάνει, δείχνει το κατά πόσο η διοίκηση της επιχείρησης έχει την δυνατότητα να προσαρμόζει τα έξοδά της ανάλογα με τις συνθήκες πωλήσεων. Η συνεχής εξέταση του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη μας δείχνει την τάση που ακολουθούν τα

λειτουργικά έξοδα της επιχείρησης, συσχετιζόμενα με το ποσό των πωλήσεων της. Παρέχονται ακόμη πληροφορίες για την θέση της επιχείρησης βασιζόμενη στα λειτουργικά της έξοδα, αν συγκρίνουμε αυτόν τον αριθμοδείκτη με τους αντίστοιχους από άλλες παραπλήσιες επιχειρήσεις. Ο αριθμοδείκτης αυτός επίσης μπορεί να αναλυθεί και με τους παρακάτω τρόπους:

- Έξοδα Διοίκησης / Πωλήσεις X 100
- Έξοδα Διάθεσης / Πωλήσεις X 100
- Έξοδα Έρευνας & Ανάπτυξης / Πωλήσεις X 100
- Χρηματοοικονομικά Έξοδα / Πωλήσεις X 100

➤ Αριθμοδείκτης Καθαρών Κερδών Προς τις Αμοιβές των Απασχολούμενων

Ισούται : Καθαρά Λειτουργικά Κέρδη / Αμοιβές Απασχολούμενων X100

Ο αριθμοδείκτης αυτός παρουσιάζει το κατά πόσο επηρεάζονται τα καθαρά λειτουργικά κέρδη της επιχείρησης από την αύξηση των αμοιβών όσων απασχολεί η επιχείρηση. Αν παρακολουθούμε τον συγκεκριμένο αριθμοδείκτη συνεχώς, μπορούμε να εξάγουμε σαφή συμπεράσματα σχετικά με το βαθμό παραγωγικότητας όσων απασχολούνται στην επιχείρηση επί των κερδών της. Όσο μεγαλύτερος είναι ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης τόσο μεγαλύτερη μπορεί να είναι και η παραγωγικότητα των απασχολούμενων, ενώ σε αντίθετη περίπτωση έχουμε και τα αντίθετα αίτια.

➤ Αριθμοδείκτης Παγίων Προς Μέσο Αριθμό Απασχολούμενων

Ισούται : Καθαρά Πάγια / Μέσο Αριθμό Απασχολούμενων X 100

Στην συγκεκριμένη περίπτωση, από τον αριθμοδείκτη μετράται αν η επιχείρηση είναι εντάσεως εργασίας ή εντάσεως κεφαλαίου. Για να έχουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα για τον συγκεκριμένο δείκτη, θα πρέπει όσο η τιμή του

αυξάνεται να αυξάνεται παράλληλα και η αξία από τις πωλήσεις ανά απασχολούμενο.

➤ **Αριθμοδείκτης Αμοιβών Προς Μέσο Αριθμό Απασχολουμένων**

Μέση αμοιβή κατά απασχολούμενο = $\frac{\text{Συν. Αμοιβών Απασχολουμένων}}{\text{Μέσο Αριθμό Απασχολουμένων}} \times 100$

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, υπολογίζεται από τη μέση τιμή της αμοιβής που καταβλήθηκε από την επιχείρηση σε κάθε απασχολούμενο. Η μέση τιμή των αμοιβών ωφείλει να αυξάνεται, μόνον όταν παράλληλα με αυτή παραμένει σταθερός ο αριθμοδείκτης πωλήσεων προς τις συνολικές αμοιβές των απασχολουμένων. Αν υπάρχει αύξηση της αξία των παγίων στοιχείων για κάθε απασχολούμενο, τότε θα πρέπει να σημειώσει ανοδική πορεία ο αριθμοδείκτης των πωλήσεων προς τις συνολικές αμοιβές. Αν η μέση μεταβολή παρουσιάσει πτώση, γεγονός ασύνηθες σε γενικές γραμμές, αυτό σημαίνει ότι πριν από την μείωση η επιχείρηση απασχολούσε καλύτερης ποιότητας προσωπικό από ότι τώρα.

1.1.8. Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

Μέσω των αριθμοδεικτών αποδοτικότητας, εξάγονται σημαντικά συμπεράσματα για το κατά πόσο αποτελεσματική είναι η δραστηριότητα της διοίκησης, με βάση την κρίση που προκύπτει από τα αποτελέσματα που στηρίζονται στο επίπεδο των κερδών και στην αξιοποίηση με αποτελεσματικό τρόπο, των δραστηριοτήτων της. Οι δείκτες αυτοί έχουν διαχρονική ισχύ, όταν συγκρίνουμε στοιχεία για μια προκαθορισμένη περίοδο. Επίσης μπορούν να ερμηνευτούν συγκρίνοντας τους με τους ίδιους δείκτες του κλάδου ή αριθμοδείκτες άλλων παραπλήσιων επιχειρήσεων, που αφορούν όμως την ίδια συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Το κατά πόσο αποδοτική είναι η επιχείρηση, κρίνεται από την δυνατότητα της να παράγει κέρδη και για τον λόγο αυτό, το διοικητικό προσωπικό της επιχειρήσεις, έχει

αποδοχές ανάλογα με τα ζητήματα τα οποία επιτυγχάνει. Τις επιτεύξεις αυτές τις ορίζουν οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας αμοιβής. **(Νιάρχος Ν,2004)**

Παρακάτω θα δούμε αναλυτικά τους αριθμοδείκτες αποδοτικότητας.

➤ Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, είναι ένας εξίσου σημαντικός δείκτης ο οποίος αποδίδει το κατά πόσο αποδοτική είναι η επιχείρηση ως προς την συλλογή κερδών και ως προς τον στόχο της πραγματοποίησης ενός αποτελέσματος που γενικά ικανοποιεί. Επίσης, αποδίδει το κατά πόσο επιτυχής ήταν η τοποθέτηση των κεφαλαίων των μετόχων ή και του ίδιου του επιχειρηματία και για τον λόγο αυτό είναι πολύ σημαντικός για αυτούς. Ορίζεται διαιρώντας τα καθαρά λειτουργικά κέρδη της επιχείρησης και πολλαπλασιάζεται επί 100 δίνοντας μας έτσι το ποσοστό των καθαρών κερδών επί των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης. Αυτό αποδίδει και το κατά πόσο η επιχείρηση είναι ικανή προς πραγματοποίηση κερδών.

➤ Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων = Καθαρά λειτουργικά κέρδη / Ίδια κεφάλαια

Ο συγκεκριμένος δείκτης έχει άμεση συνάρτηση από το ποσοστό των ξένων κεφαλαίων που έχουν τοποθετηθεί ως επένδυση στην επιχείρηση. Σε περίπτωση όμως που τα ξένα κεφάλαια αυξάνονται παραδόξως ή δεν τυγχάνουν ορθολογικής αξιοποίησης, αυτό σημαίνει ότι αυξάνονται παράλληλα και οι τόκοι και τα λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα, ενώ οδηγούμαστε και σε μείωση του καθαρού κέρδους. Αν έπειτα από είσπραξη νέων ιδίων κεφαλαίων, αυτά μείνουν αναξιοποίητα για μεγάλο διάστημα κατά την χρήση, τότε και πάλι μπορεί η επιχείρηση να οδηγηθεί σε μείωση της ιδιωφελούς αποδοτικότητας.

➤ Αριθμοδείκτης οικονομικής μοχλεύσεως

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης δείχνει το κατά πόσο η χρησιμοποίηση των δανειακών κεφαλαίων επιδρά στην αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης. Σε γενικές γραμμές θα λέγαμε, ότι μια τέτοια επίδραση είναι επωφελής για την επιχείρηση, στην περίπτωση βέβαια που και η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων παρουσιάζει μεγαλύτερες τιμές από την αποδοτικότητα των συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων. Οδηγούμαστε στην μέτρηση της τιμής της επίδρασης αυτής, υπολογίζοντας τον αριθμοδείκτη οικονομικής μοχλεύσεως, ο οποίος ορίζεται με την διαίρεση της αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων με την αποδοτικότητα των συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων της.

- Αριθμοδείκτης οικονομικής μοχλεύσεως = Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων / Αποδοτικότητα Συνολικών Κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης αυτός παρουσιάζει το κατά πόσο μεταβάλλονται τα καθαρά λειτουργικά κέρδη που διατίθενται στους μετόχους σε σχέση με την μεταβολή κατά 1% των καθαρών κερδών, όπως αυτά εμφανίζονται πριν από φόρους ή χρηματοοικονομικά έξοδα.

- Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Απασχολούμενων Κεφαλαίων

$ΑΑΑΚ(\%) = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη Εκμετάλλευσης} + \text{Χρημ/κά Έξοδα} \times 100}{\text{Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων}^*}$

Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων = Σύνολο Ενεργητικού

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης αποδίδει το κατά πόσο μια επιχείρηση είναι αποδοτική, ανεξαρτήτως από που προέρχονται τα κεφάλαια της. Ακόμη μας δείχνει το κατά πόσο η επιχείρηση είναι ικανή να πραγματοποιήσει κέρδη και κατά πόσο η διοίκηση της επιχείρησης επιτυγχάνει στη χρησιμοποίηση των ιδίων και των ξένων κεφαλαίων.

- Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού

$ΑΑΑΚ(\%) = \text{Καθαρά Κέρδη Εκμετάλλευσης} \times 100 / \text{Σύνολο Ενεργητικού}$

Ο αριθμοδείκτης αυτός μετρά την αποδοτικότητα των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης στο σύνολό τους, καθώς και την αποδοτικότητα των λοιπών τμημάτων της. Στην ουσία αποτελεί ένα μέσο αξιολόγησης της διοίκησης της επιχείρησης, χωρίς να περιλαμβάνει τις συμμετοχές.

1.1.9. Αριθμοδείκτες Επενδύσεων

Οι αριθμοδείκτες επενδύσεων, είναι ένα χρήσιμο εργαλείο στα χέρια των επενδυτών, καθώς με την βοήθεια τους συμπεραίνουν αν θα πρέπει να προβούν σε αγορά, διατήρηση ή και πώληση μετοχικών τίτλων μιας επιχείρησης. Αποτελού δε, μια συσχέτιση των κατά μετοχή μεγεθών του ισολογισμού, των αποτελεσμάτων χρήσης και της τρέχουσας χρηματιστηριακής τιμής.

Παρακάτω θα αναλύσουμε τους επενδυτικούς αριθμοδείκτες.

➤ Κέρδη ανά Μετοχή

$K / M = \text{Σύνολο Καθαρών Κερδών Χρήσεως} / \text{Μέσος Αριθμός Μετοχών σε κυκλοφορία}$

Ο αριθμοδείκτης αυτός, παρουσιάζει το ποσοστό των καθαρών κερδών που συσχετίζεται με την κάθε μια μετοχή. Φυσικά, δεν αποτελεί σημείο προς σύγκριση σε διάφορες επιχειρήσεις, καθώς δεν διαθέτουν όλες οι επιχειρήσεις τις ίδιες μετοχές σε αριθμό.

➤ Μέρισμα ανά Μετοχή

$M / M = \text{Σύνολο μερισμάτων} / \text{Αριθμός μετοχών σε κυκλοφορία}$

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης παρουσιάζει το ποσοστό των καθαρών κερδών που σχετίζονται με την κάθε μετοχή, και επίσης δεν είναι συγκρίσιμος

ανάμεσα σε επιχειρήσεις, καθώς όπως προαναφέραμε δεν έχουν όλες οι επιχειρήσεις τον ίδιο αριθμό μετοχών. Επίσης, θα πρέπει με βάση και το σύνολο των μετοχών της τελευταία χρήσης να γίνεται αναπροσαρμογή των μερισμάτων που αντιστοιχούν σε προηγούμενες χρήσεις.

➤ Μερισματική Απόδοση

$$MA(\%) = \text{Μέρισμα ανά Μετοχή} / \text{Τρέχουσα Τιμή Μετοχής στο Χρηματιστήριο} \times 100$$

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το κατά πόσο αποδοτικά είναι τα μερίσματα των μετοχών των διαφόρων επενδυτών, στα οποία έχουν επενδύσει το επιθυμητό από αυτούς κεφάλαιο. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του αριθμοδείκτη, τόσο περισσότερο ελκυστική γίνεται η μετοχή την οποία αφορά, για τους επενδυτές. Οι αυξομειώσεις στην μερισματική πολιτική δεν συνεκτιμούνται από την αγορά, ενώ η αυξητική τάση στα μερίσματα είναι ιδιαίτερα επιθυμητή από τις επιχειρήσεις οι οποίες δεν έχουν αποδοτικές ευκαιρίες επανατοποθέτησης των κερδών και επίσης δεν βρίσκεται σε κρίση ρευστότητας.

➤ Κάλυψη μερίσματος

$$KM = \text{Κέρδη ανά Μετοχή} / \text{Μέρισμα ανά Μετοχή}$$

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης δείχνει το κατά πόσο τα κέρδη καλύπτουν το μέρισμα που διανέμεται. Στην περίπτωση που ο δείκτης εμφανίζει υψηλές τιμές, παρέχεται στους επενδυτές η ασφάλεια ότι το μέρισμα των μετοχών δεν θα κινδυνεύσει σε περίπτωση που υπάρχει έστω και η ελάχιστη πτώση της κερδοφορίας.

➤ Ποσοστό Διανεμομένων Κερδών

$$ΠΔΚ (\%) = \text{Σύνολο Μερισμάτων Χρήσης} / \text{Σύνολο Καθαρών Κερδών Χρήσεως} \times 100$$

Ο δείκτης διανεμόμενων κερδών αποδίδει το συνολικό ποσό των κερδών που μοιράζεται στους μετόχους, ενώ ορίζει και ποιο ποσο παρακρατείται προκειμένου να επανεπενδυθεί στην επιχείρηση. Οι χαμηλές τιμές στον αριθμοδείκτη μπορεί να εμφανιστούν σε αναπτυσσόμενες ή και νέες επιχειρήσεις με ανάγκη κεφαλαίων για την ανάπτυξη σε επικερδής επενδύσεις. Υψηλές τιμές δείκτη μπορούμε να δούμε σε παλαιότερες ή και ελάχιστα αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις, που δεν έχουν πλέον ανάγκη για πρόσθετα κεφάλαια με σκοπό την ανάπτυξη.

➤ Χρηματοοικονομική Τιμή Μετοχής (Εσωτερική Αξία)

$EAM = \text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων} / \text{Αριθμός μετοχών σε κυκλοφορία}$

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης παρουσιάζει τη μικρότερη δυνατή αξία της μετοχής. Δημιουργήθηκε πρακτικά για να καλύψει ένα κενό που προέκυψε, καθώς η μέτρηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων γίνεται με ιστορικές τιμές που δεν σχετίζονται με τις τρέχουσες τιμές, ενώ η αξία της επιχείρησης στο σύνολο της ορίζεται από λοιπά υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία της, που προσδιορίζουν μάλιστα και το κατά πόσο επικερδής θα είναι στο μέλλον.

➤ Λόγος Τιμής προς Κέρδη ανά μετοχή

$T/K = \text{Χρηματιστηριακή Τιμή Μετοχής} / \text{Κέρδη ανά Μετοχή}$

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης παρουσιάζει το ποσό που μπορεί να καταβάλει ο επενδυτής, έναντι κάθε ευρώ κέρδους της επιχείρησης, το κατά πόσο διαπραγματεύεται η μετοχή τα κέρδη στο Χρηματιστήριο από το προηγούμενο έτος, και πόσα έτη συνολικά κρίνονται απαραίτητα, ώστε να επιστραφούν στον επενδυτή τα χρήματα που κατέβαλε. Ο συγκεκριμένος δείκτης είναι σε κάθε περίπτωση θετικός, πλην των περιπτώσεων όπου παρουσιάζεται ζημία ή μηδενικά κέρδη οπότε και δεν υπολογίζεται. Θεωρείται πολύ σημαντικός γιατί εκτιμά τα μελλοντικά κέρδη της επιχείρησης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, καθώς τα κέρδη από προηγούμενες χρήσης, είναι ενσωματωμένα στην τιμή. Έτσι οδηγούμαστε σε μια ουσιαστική εκτίμηση

της μελλοντικής τιμής της μετοχής. Όλα τα προαναφερθέντα συνεπάγονται και ότι όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη, τόσο μεγαλύτερη εμπιστοσύνη εμπνέει στους επενδυτές, ότι η συγκεκριμένη επιχείρηση μπορεί να διατηρήσει ή και να αυξήσει τελικά τα κέρδη τους.

➤ Λόγος Χρηματοοικονομικής Τιμής Προς Εσωτερική Αξία Μετοχής

Ο δείκτης αυτός παρουσιάζει το κατά πόσο η τιμή των μετοχών της επιχείρησης διαπραγματεύεται την εσωτερική αξία της στην αγορά του Χρηματιστηρίου. Εξετάζοντας τον συγκεκριμένο δείκτη, μπορούμε να συμπεράνουμε σχετικά με την υποτίμηση ή την υπερτίμηση της συγκεκριμένης μετοχής συσχετιζόμενη με την εσωτερική της αξία. Αυτός ο συσχετισμός θα πρέπει να γίνει ιδιαίτερα προσεκτικά, μιας και η εσωτερική αξία της μετοχής παρουσιάζεται μειστορικές τιμές, ενώ η αξία στην αγορά του Χρηματιστηρίου, παρουσιάζεται και απτιμάται στην αγορά από τους ίδιους τους επενδυτές

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

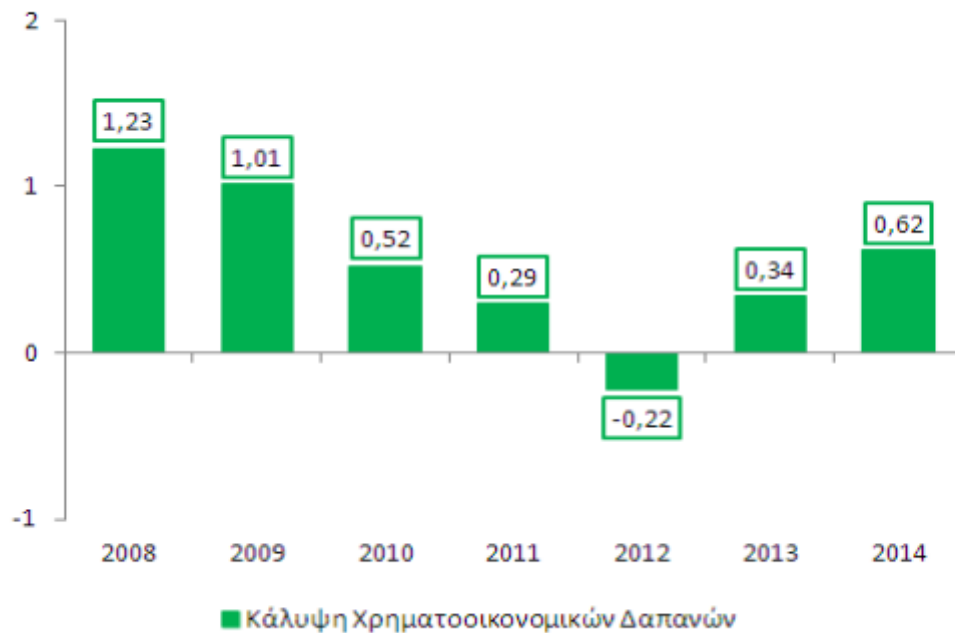
ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΗΣ ΟΙΝΟΠΟΙΪΑΣ

Ο κλάδος της οινοποιίας «αντιστέκεται», σε σύγκριση με άλλους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, στις δυσμενείς οικονομικές συνθήκες. Ειδικότερα, ο παραδοσιακός χαρακτήρας του οίνου, ο οποίος είναι συνδεδεμένος τόσο με τις διατροφικές συνήθειες των Ελλήνων όσο και με πληθώρα κοινωνικών περιστάσεων, η οικονομικότερη τιμή καθώς και ο χαμηλότερος αλκοολικός βαθμός του συγκριτικά με τα υπόλοιπα αλκοολούχα ποτά, αποτελούν τους κυριότερους λόγους «ανθεκτικότητάς» του.

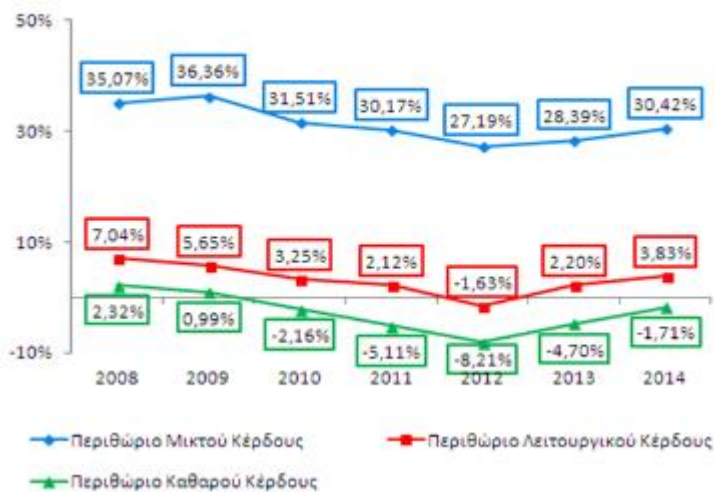
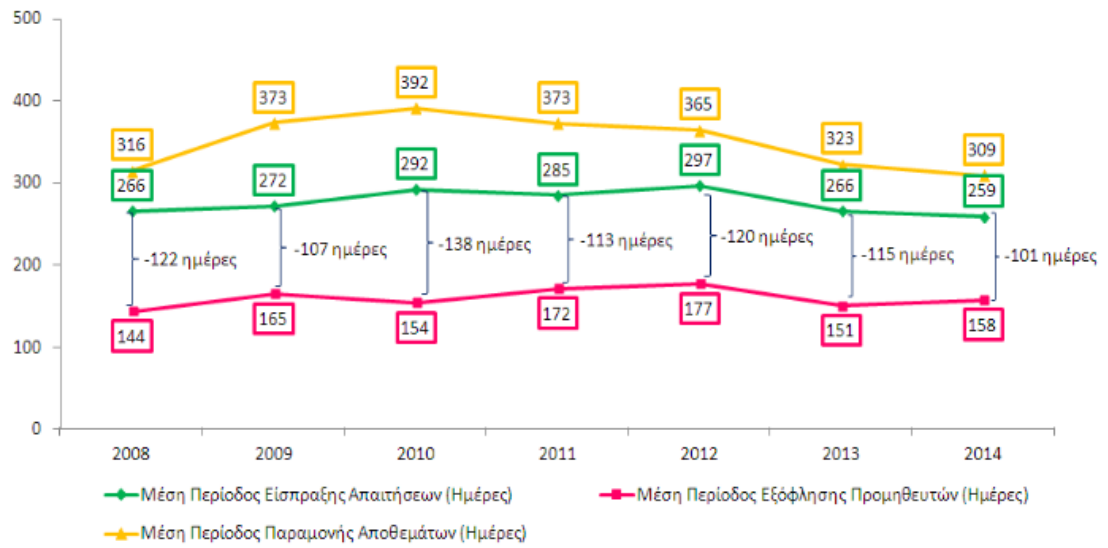

* Εκτίμηση ΣΤΟΧΑΣΙΣ

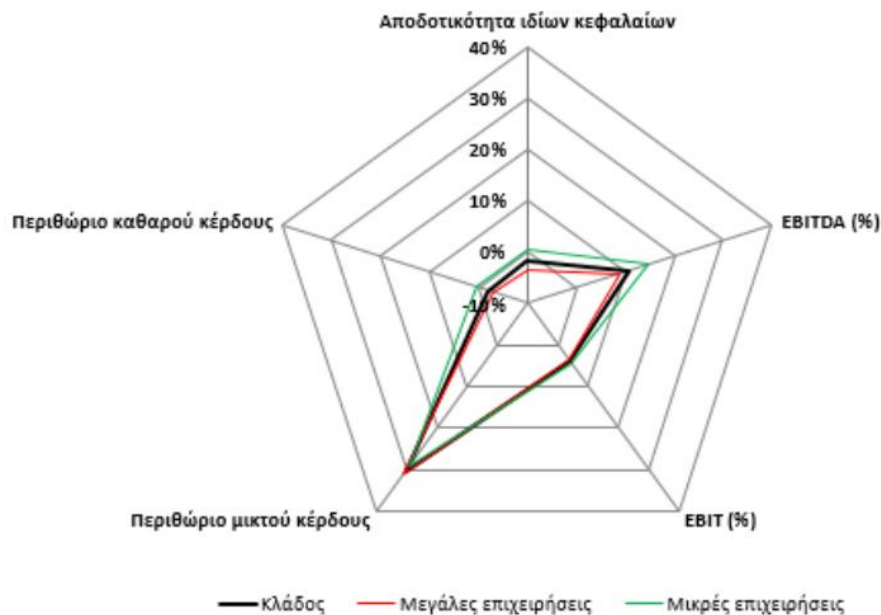
Πηγή: ΚΕΟΣΟΕ

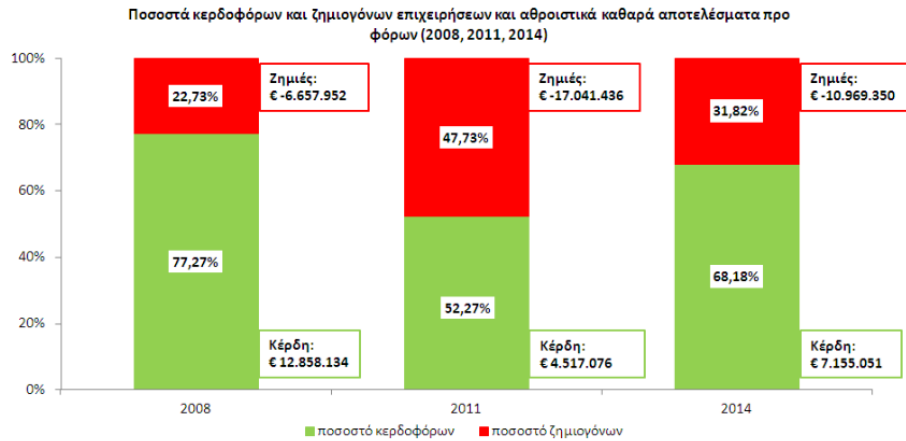
Σύμφωνα με τη συντάκτρια της μελέτης κυρία Αυγή Οικονομίδου, το μέγεθος της εγχώριας αγοράς κρασιού υπολογίζεται σε 2.950 χιλ. hl την αμπελοοικονομική περίοδο 2014/15, ενισχυμένο κατά 0,6% σε σχέση με το 2013/14, παρουσιάζοντας ΜΕΡΜ 0,5% το χρονικό διάστημα 2000/01-2014/15. Εκτιμάται ότι, η εγχώρια κατανάλωση κρασιού θα παραμείνει σταθερή το 2015/16. Η διείσδυση του μη τυποποιημένου (χύμα) κρασιού εκτιμάται σε 60% περίπου. Όσον αφορά στη χρηματοοικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων του κλάδου, οι τιμές του δείκτη κάλυψης χρηματοοικονομικών δαπανών, παρά τη βελτίωσή τους τη διετία 2013-2014, δείχνουν ότι ο κλάδος παραμένει «ευπρόσβλητος» σε πιθανές μεταβολές του οικονομικού περιβάλλοντος. Το συναλλακτικό κύκλωμα του κλάδου, διαμορφώνεται διαχρονικά ελλειμματικό (οι πιστώσεις από προμηθευτές υπολείπονται των ημερών είσπραξης των απαιτήσεων), παρουσιάζοντας μικρές μεταβολές.

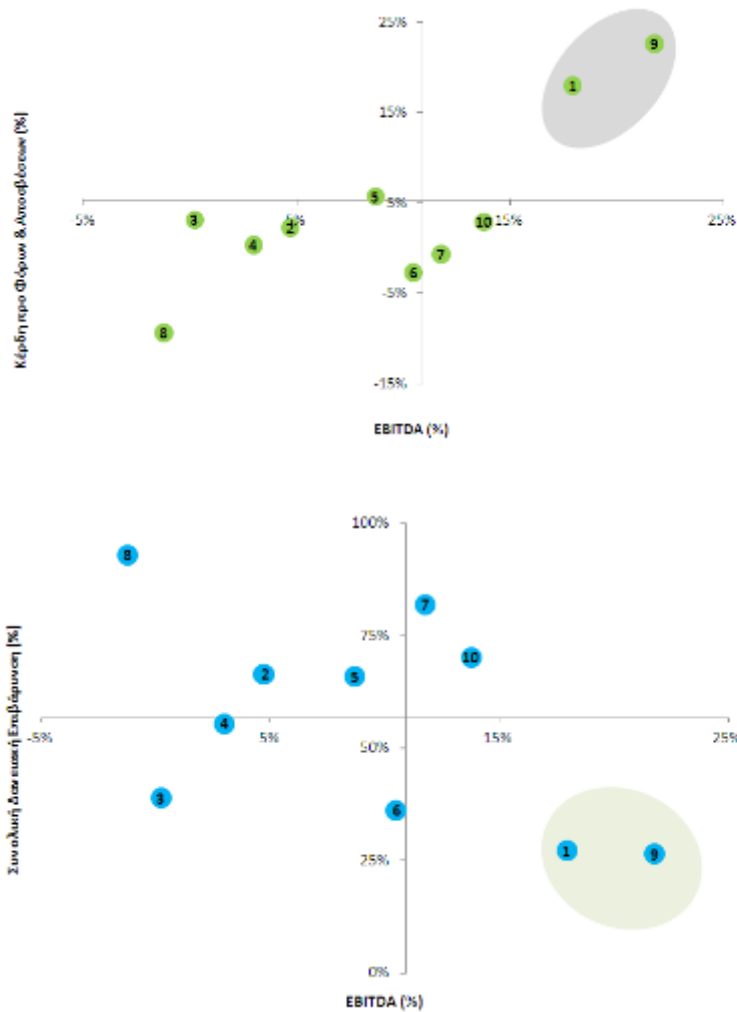
Σημειώνεται ότι, ο εμπορικός κύκλος του κλάδου, λαμβάνοντας υπόψη και την αποθεματοποίηση, διαμορφώνεται διαχρονικά θετικός. Παρά την «αντίσταση» του κλάδου στις οικονομικές συνθήκες, οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης έχουν αφήσει το «αποτύπωμά» τους, όπως παρουσιάζεται εύληπτα στην πορεία των δεικτών αποδοτικότητάς του. Ωστόσο, η βελτίωση του περιθωρίου μικτού κέρδους την περίοδο 2013-2014, αναδεικνύει την προσπάθεια προσαρμογής των επιχειρήσεων στο δύσκολο οικονομικό περιβάλλον, κυρίως όσον αφορά στη συγκράτηση των κόστους πωλήσεων.

Επιπρόσθετα, διαπιστώνεται ότι 2 στις 10 μεγαλύτερες επιχειρήσεις οινοποιίας εμφανίζουν συνδυασμό EBITDA και κερδών προ φόρων και αποσβέσεων (ως % του κύκλου εργασιών του 2014) μεγαλύτερο από το μέσο όρο του συνόλου των εξεταζόμενων επιχειρήσεων, ενώ οι ίδιες 2 στις 10 μεγαλύτερες επιχειρήσεις οινοποιίας συνδυάζουν EBITDA και συνολική δανειακή επιβάρυνση, σε επίπεδα καλύτερα από το μέσο όρο του συνόλου των εξεταζόμενων επιχειρήσεων, για το 2014.

Συμπεριλαμβάνεται η αποτίμηση της αξίας των εξεταζόμενων επιχειρήσεων του κλάδου την περίοδο 2011-2014, με σκοπό να ενισχυθεί η αξιολόγηση της πορείας και των προοπτικών του.

Η αποτιμώμενη αξία 44 οινοποιητικών επιχειρήσεων, με δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία για κάθε έτος της περιόδου 2010-2014, παρουσιάζει αύξηση 19% το 2014 σε σχέση με το 2013, μετά από μία διετία μείωσης και διαμορφώνεται περίπου στα επίπεδα του 2011.

* Πρόβλεψη

Πηγή: International Organization of Vine and Wine - OIV

Όσον αφορά στην παγκόσμια κατανάλωση κρασιού, σημειώνεται ότι παραμένει σχεδόν σταθερή τα τελευταία χρόνια (2009-2014), σε 240 εκ. hl περίπου, με τις ΗΠΑ να αποτελούν την τελευταία διετία τη μεγαλύτερη αγορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΘΗΡΑΪΚΟΣ ΟΙΝΟΣ

3.1. Η Σαντορίνη και το κλίμα της

Η Σαντορίνη βρίσκεται μεταξύ της Ίου και της Ανάφης. Αποτελεί σύμπλεγμα των νησιών Θήρα, Θηρασιά, Ασπρονήσι, ηφαιστεια (Παλιά Καμένη) και Νέα Καμένη, στην οποία βρίσκεται ο κρατήρας του ηφαιστείου). Συγκαταλέγεται μαζί με τα Μέθανα, τη Νίσυρο και τη Μήλο στα ενεργά ηφαιστεια της Ελλάδας. Η έκτασή της είναι 76 τ.χλμ. και το μήκος των ακτών της 69 χλμ. Η περίμετρος είναι περίπου 36 ν. μίλια. Απέχει 128 ναυτικά μίλια από το λιμάνι του Πειραιά και 63 ν. μίλια από την Κρήτη. Το όνομα Θήρα το πήρε από τον μυθικό οικιστή Θήρα της Σπάρτης, που εγκαταστάθηκε στο νησί γύρω στον 10ο αιώνα π.Χ. και ίδρυσε την ομώνυμη πόλη στο Μέσα Βουνό.

Το όνομα Σαντορίνη το έδωσαν στο σύμπλεγμα των νησιών οι Ενετοί και αναφέρεται από τον Άραβα γεωγράφο Εδρική, το 1153. Είναι συνεκφορά των λέξεων Santa Irene (Αγία Ειρήνη), που το πήρε ή από την ομώνυμη εκκλησία στον κάμπο της Θηρασιάς, ή από την ομώνυμη παλαιοχριστιανική βασιλική στην Περίσσα, η οποία δεν σώζεται. Η Θήρα, η Θηρασιά και το Ασπρονήσι, είναι υπολείμματα του προϊστορικού στρογγυλού νησιού. Περιβάλλουν μια βαθιά λεβητοειδή θαλασσινή λεκάνη, στο κέντρο της οποίας αναδύθηκαν η Παλιά και η Νέα Καμένη. Αυτή η λεκάνη είναι που ονομάζεται Καλδέρα ή Καλντέρα, σύμφωνα με τη διεθνή γεωλογική ορολογία. έχει διαστάσεις 8Χ5 χλμ. και βάθος που φτάνει τα 370 μ.

Η Σαντορίνη είναι το μόνο σύμπλεγμα νησιών στο οποίο οι οικισμοί δεν έχουν κτιστεί στο επίπεδο της θάλασσας, αλλά στις άκρες των εσωτερικών τοιχωμάτων της Καλντέρας. Είναι, επίσης, ένα από τα ελάχιστα σημεία στον κόσμο όπου διατηρούνται αρχιτεκτονικά σύνολα υπόσκαφων σπιτιών στο ηφαιστειογενές έδαφος. Η Καλντέρα και ολόκληρο το σύμπλεγμα των νησιών της Σαντορίνης, έχουν χαρακτηριστεί ως

ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Το κυρίως νησί, η Θήρα, έχει σχήμα ημισέλιου και βρίσκεται στην ανατολικότερη θέση του συμπλέγματος. Η δυτική πλευρά της αποτελείται από τα τοιχώματα της Καλντέρας που διατηρούν ολοζώντανη την εικόνα της γεωλογικής ιστορίας της και αποτυπώνουν τις διαφορετικές φάσεις της ηφαιστειακής δραστηριότητας. Στη Θήρα υπάρχουν πολλά αξιόλογα ιστορικά και προϊστορικά ευρήματα τα οποία σώζονται ακόμα και σήμερα και από τα οποία τα περισσότερα είναι διαθέσιμα στο τουριστικό κοινό. Η ιστορία του νησιού ξεκινάει από τη προϊστορική πόλη του Ακρωτηρίου οι οποία υπήρξε εμπορικό κέντρο της Ανατολικής μεσογείου σε πλήρη ακμή μέχρι τη στιγμή γύρω στο 1700 -1600 π.χ., που μια μεγάλη έκρηξη του ηφαιστείου της Σαντορίνης ανάγκασε τους κατοίκους του να μεταναστεύσουν.

Ο Αθηνιός, το μεγαλύτερο λιμάνι του νησιού, έχει δημιουργηθεί στον ομώνυμο όρμο. Σήμερα η Σαντορίνη είναι ένα από τα διασημότερα τουριστικά κέντρα του κόσμου. Ο πληθυσμός του νησιού ήταν 13.670 κάτοικοι σύμφωνα με την απογραφή του 2001 ενώ η απογραφή 2011 έδειξε ότι ο Δήμος Θήρας απαριθμεί 15.250 κατοίκους. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείτε συνεχώς αύξηση του πληθυσμού του νησιού κυρίως λόγω της μεγάλης τουριστικής δραστηριότητας που έχει αναπτυχθεί στο νησί.

Η Σαντορίνη σύμφωνα με την αναθεώρηση της Κλιματικής κατάταξης Korppen έχει εύκρατο ερημικό κλίμα (BWh) και μαζί με την Ανάφη αποτελούν τις μοναδικές περιοχές στην Ευρώπη με αυτού του είδους το κλίμα. Έτσι, το κλίμα της Σαντορίνης είναι ιδιόμορφο και παρόλο που είναι το νοτιότερο νησί των Κυκλάδων είναι και το ψυχρότερο. Αυτό οφείλεται κυρίως στους βορειοανατολικούς ανέμους, ωστόσο ο χειμώνας είναι ήπιος με μέση θερμοκρασία περίπου 10ο C. Το χειμώνα παρουσιάζονται συχνές βροχοπτώσεις, ενώ το καλοκαίρι δεν βρέχει σχεδόν ποτέ με αποτέλεσμα η Σαντορίνη να αποτελεί πόλο έλξης πολλών τουριστών απ' όλο τον κόσμο. Σήμερα η αμπελοκαλλιέργεια αποτελεί τον σημαντικότερο τομέα αγροτικής παραγωγής στη Σαντορίνη. Η ιστορία της χάνεται στους προϊστορικούς χρόνους, όταν οι Φοίνικες την εισήγαγαν στην ευρύτερη περιοχή του Αιγαίου πελάγους. Σήμερα ο αμπελώνας της Σαντορίνης αποτελεί τον πλέον παραδοσιακό σε ολόκληρο τον Ελλαδικό χώρο. Χωρίς όμως ο αμπελώνας της να είναι και το μοναδικό προϊόν τοπικής

αγροτικής παραγωγής. Το κλίμα της Σαντορίνης καθώς και η μορφολογία του εδάφους παρέχουν και άλλα τοπικά προϊόντα όπως η παραδοσιακή φάβα Σαντορίνης και το τοματάκι Σαντορίνης τα οποία είναι γνωστά για την υπέροχη γεύση τους.

Ο Δήμος Θήρας είναι δήμος της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου που περιλαμβάνει τα νησιά Θήρα και Θηρασία καθώς και τις γειτονικές τους νησίδες. Δημιουργήθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης από τη συνένωση του προϋπάρχοντος δήμου Θήρας και της Κοινότητας Οίας. Τώρα πια ο Δήμος Θήρας απαρτίζεται από 13 δημοτικά διαμερίσματα τα οποία είναι τα εξής: Θηρασίας, Οίας, Βουρβούλου, Ημεροβιγλίου, Φηρών, Καρτεράδου, Μεσαριάς, Βόθωνα, Καμαρίου, Πύργου, Μεγαλοχωρίου, Ακρωτηρίου, Εμπορείου. Πρωτεύουσα του νησιού είναι τα Φηρά, όνομα που προήλθε από παραφθορά της λέξης Θήρα και έχει επικρατήσει.

3.2. Η ιστορία της άμπελος της Σαντορίνης

Οι αμπελώνες της Σαντορίνης είναι από τους πιο ιδιόμορφους στον κόσμο. Μια από τις κυριότερες ασχολίες των κατοίκων είναι η αμπελοκαλλιέργεια, καθώς το αμπέλι ευδοκμεί στην Σαντορίνη όχι μόνο επειδή αντέχει στην ξηρασία αλλά γιατί είναι ένα από τα ξυλώδη φυτά που οι ρίζες τους διαπερνούν την θηραϊκή γη. Οι αμπελώνες της Σαντορίνης έχουν έκταση 15.000 στρέμματα, είναι από τους αρχαιότερους στον ελλαδικό χώρο φυτεμένοι σε αυτόριζα φυτά από τη στιγμή που φυλλοξήρα δεν έφτασε ποτέ στο νησί.

Από εκατοντάδες χρόνια πριν οι Σαντορινιοί έχουν ανακαλύψει ένα τελείως ξεχωριστό τρόπο κλαδέματος του αμπελιού που το ονόμαζαν «κουλούρα». Πιο συγκεκριμένα δίνουν στα κλήματα το σχήμα του καλαθιού για να γλιτώσουν τον καρπό από τυχόν σαρωτικούς ανέμους που κατακλύζουν το νησί χειμώνα καλοκαίρι. Με αυτό τον τρόπο τα σταφύλια προστατεύονται και ωριμάζουν μέσα στην αγκαλιά της αμπελιάς. Οι βροχές στο νησί είναι σπάνιες τα τρεχούμενα νερά και οι πηγές είναι άγνωστα. Παρόλα αυτά το αμπέλι δεν υποφέρει από ξηρασία, πάρα μόνο σε ειδικές περιπτώσεις. Αυτό συμβαίνει λόγω της συνεκτικότητας του εδάφους δηλαδή, οι

βροχές του χειμώνα εισχωρούν αργά και δύσκολα στο έδαφος που τις κράτα στο βάθος. Το καλοκαίρι οι ακτίνες του ηλίου τραβούν το νερό πάλι προς την επιφάνεια τροφοδοτώντας πάλι τα φυτά.

Τέλος τα μελτέμια του Αυγούστου επεμβαίνουν και εμποδίζουν την υγρασία να συγκεντρώνεται πάνω στα σταφύλια, εξαλείφοντας τον κίνδυνο ανεπιθύμητων ασθενειών όπως περονόσπορος. Μία μικρή επίταση με θειάφι για πρόληψη από το ωίδιο αποτελεί τη μόνη φροντίδα του σαντορινιού αμπελουργού κατά των ασθενειών της αμπέλου.

3.3. Οίνος και τρόπος παραγωγής του στη Σαντορίνη

3.3.1. Οίνος

Οι διάφορες ποικιλίες αμπέλου, τα «είδη σταφυλιών» όπως έγραφαν οι παλαιότεροι, δεν είναι όλες προικισμένες με τους ίδιους γενετικούς χαρακτήρες. Εκτός από ορισμένες εξωτερικές διαφορές, όπως το χρώμα της ρώγας των σταφυλιών και ο χόνδρος ή λεπτός φλοιός της, υπάρχουν γενετικές διαφορές πολύ πιο καθοριστικές για την ποιότητα του κρασιού. Εκδηλώνονται στο χρώμα, στο άρωμα και τη γεύση του, δηλαδή τους «οργανοληπτικούς του χαρακτήρες», τους μόνους που μπορεί να κρίνει και να αντιληφθεί ο καταναλωτής. Και όπως η παιδεία δεν μπορεί να δημιουργήσει μεγάλους τεχνίτες του στοίχου, του χρωστήρα και του πενταγράμμου, εάν οι άνθρωποι αυτοί δεν είναι από τη φύση τους χαρισματικοί, έτσι και η τεχνολογία δεν μπορεί να συντελέσει στην παραγωγή οίνων υψηλών ποιοτικών προδιαγραφών, εάν τα σταφύλια που οινοποιούνται δεν προέρχονται από ποικιλίες προικισμένες με γενετικούς χαρακτήρες υψηλής οινικής ποιότητας. Από την ώρα όμως που τρυγιέται το αμπέλι και κόβεται ο «ομφάλιος λώρος» μεταξύ σταφυλιών και φυτού, ο ρόλος του ανθρώπινου παράγοντα είναι καθοριστικός στη διαμόρφωση των οργανοληπτικών χαρακτήρων του κρασιού, γιατί με την τεχνολογία που εφαρμόζει ο οινοποιός μπορεί να αναδείξει, αλλά και να καταστρέψει, τα στοιχεία

ποιότητας με τα οποία οι γενετικοί και οικολογικοί παράγοντες προίκισαν τα σταφύλια. (Στ. Κουράκου –Δραγώνα,1994)

3.3.2. Προετοιμασία αμπελιού

Νωρίς το Σεπτέμβριο, αμέσως μόλις τελείωνε ο τρύγος, γινόταν η αφαίρεση μεγάλου μέρους των κληματίδων με τα πράσινα ακόμα φύλλα. Ήταν μία επέμβαση που δεν υπαγορευόταν από τις ανάγκες του φυτού. Αντίθετα μάλιστα, η πρώιμη αφαίρεση μεγάλου μέρους των κληματίδων το αποδυναμώνει γιατί, όσο καιρό τα σταφύλια ωριμάζουν, το φυτό επιστρατεύει τις δυνάμεις του να τα θρέψει, όπως ο οργανισμός της γυναίκας που έχει στα σπλάχνα της παιδί, και μόνο μετά τον τρυγητό τα πράσινα ακόμα φύλλα εργάζονταν πια για το ίδιο το φυτό, ώστε να μπορέσει να αποθησαυρίσει, πριν πέσει σε χειμέρια νάρκη, τις ουσίες εκείνες που θα του χρειαστούν την άνοιξη για να βλαστήσει και να ικανοποιήσει τις ανάγκες του κατά τον ετήσιο κύκλο της ζωής του.

Η αφαίρεση των κληματίδων ολοκληρωνόταν αργότερα κατά των Οκτώβριο-Νοέμβριο οπότε γινόταν και γενικό καθάρισμα από ασθενή και αποξηραμένα μέρη και από καθετί που αμπελουργός έκρινε ότι δε ήταν χρήσιμο για το κλάδεμα που ακολουθούσε.

3.3.3. Η βεντέμα

Από τις πρώτες μέρες του Δεκαπενταύγουστου άρχιζαν οι προετοιμασίες και η πρώτη δουλειά του κάθε νοικοκύρη ήταν να ασπρίσει και να παστρέψει την κάναβα και τα σκεύη της. Πλένανε λοιπόν τις άφουρες, τα πατετήρια, τα ληνά και γενικά όλα τα σκεύη της κάναβας, Επίσης καθάριζαν την ταράτσα ή γενικά το χώρο όπου θα τον έκαναν λιάστρα. Η επόμενη μέρα ήταν η ημέρα του τρύγου από νωρίς το πρωί ξεκινούσε η διαδικασία του μαζέματος των σταφυλιών αφού γέμιζαν όλα τα κοφίνια τους έστρωναν όλα τα σταφύλια τους σε μια ταράτσα και αφού έπεφτε ο ήλιος τα

έβαζαν στο πατετήρι τους. Τα πατούσαν διαφορετικές μέρες ανάλογα με το είδος κρασί που ήθελαν να φτιάξουν για παράδειγμα όταν ήθελα να παράγουν νυχτέρι τα πατούσαν την ίδια μέρα. Αφού τελείωνε το πάτημα με τα πόδια τα περνούσαν και από το μάγγανο για την τελευταία σταγόνα. Το κρασί που έβγαине έπεφτε στο λινό και στη συνέχεια στο βαρέλι. Μετά από δέκα μέρες περίπου έβγαζαν τον μούστο από τα βαρέλια και τα άφηναν να βράσουν μέχρι τις 22 Οκτωβρίου η ημέρα του Αγίου Αβερκίου όπου εκείνη την ημέρα ήταν η παράδοση να ανοίγονται τα βαρέλια και να δοκιμάζονται τα κρασιά.

3.4. Τα είδη Οίνου που παράγονται στη Σαντορίνη

Παραπάνω αναφέρθηκαν μια σειρά παραγόντων που συντελούν στην ωρίμανση των σταφυλιών και τα συνέπεια στην συντέλεση μοναδικά γευστικών κρασιών. Υπάρχουν όμως αρκετά είδη κρασιών που παράγονται σε κάθε περιοχή της Σαντορίνης, αναμιγνύοντας διάφορες ποικιλίες σταφυλιών. Παρακάτω αναφέρονται τα πιο δημοφιλή τα κρασιά.

3.4.1. Ασύρτικο

Το ασύρτικο είναι μια σπάνια ποικιλία σε παγκόσμιο επίπεδο και μια από τις σπουδαιότερες ποικιλίες που υπάρχουν στη λεκάνη της Μεσογείου. Προέρχεται από τη Σαντορίνη (ασύρτικο-Σαντορίνης), αλλά εξαπλώθηκε σε όλη την Ελλάδα και έγινε, από άποψη ποιότητας, μία από τις πιο σημαντικές γηγενείς ποικιλίες. Δίνει κυρίως λευκά ξηρά κρασιά, μερικά από τα οποία ωριμάζουν σε βαρέλι. Ωστόσο, ορισμένα γλυκά κρασιά παράγονται από λιαστό σταφύλι (λιαστά κρασιά) της ποικιλίας ασύρτικο.

Το ασύρτικο είναι μια από αυτές τις σπάνιες λευκές ποικιλίες αμπέλου που μπορούν

να καλλιεργηθούν σε συνθήκες ζεστού και ξηρού κλίματος, διατηρώντας υψηλή περιεκτικότητα σε σάκχαρα (εν δυνάμει αλκοόλη). Πρόκειται για μια ποικιλία που εστιάζει στη δομή, στο εκχύλισμα και στο γευστικό όγκο και λιγότερο στον αρωματικό χαρακτήρα. Το ασύρτικο κυριαρχεί στον οίνο ΠΟΠ Σαντορίνη, όπου οδηγεί σε πολύ πυκνά λευκά κρασιά, με λεπτότητα.

Το ασύρτικο απευθύνεται σε άτομα που αναζητούν λευκά κρασιά με αντισυμβατικό, έντονο στυλ και εστιάζουν στη δομή και την πυκνότητα. Προσφέρει εντυπώσεις που ξεφεύγουν πολύ από το μέσο, «εμπορικά θελκτικό» ξηρό λευκό κρασί, ενώ είναι πολύ φιλικό με το φαγητό, ιδίως με το ψητό ψάρι και τα θαλασσινά. Όλα τα ασύρτικα, τόσο τα δεξαμενής, όσο και αυτά που ωριμάζουν σε βαρέλι, παλαιώνουν ασφαλώς για πέντε ή ακόμα και δέκα χρόνια, μερικές φορές πολύ περισσότερο. Τα γλυκά ασύρτικα είναι απλώς αιώνια, αφού, ο χρόνος όχι μόνο δεν τα κουράζει, αλλά τα βελτιώνει

3.4.2. Βινσάντο

Το βινσάντο είναι γλυκό κρασί, λευκό ή κόκκινο, που φτιάχνεται από λιαστά σταφύλια. Για την παραγωγή του τα σταφύλια αφού έχουν ωριμάσει πολύ καλά, απλώνονται στον ήλιο για μία έως δυο εβδομάδες. Οφείλει το όνομα του στην Ιταλική φράση Vin Santo (Άγιο κρασί ή κρασί της Σαντορίνης). Περιέχει συνήθως μεγάλο ποσοστών σακχάρων και γοητεύει με τη βελούδινη γεύση που διαθέτει. Το περίφημο αυτό γλυκό κρασί, που εκδηλώνει την μοναδικότητα της Σαντορίνης, συμπλήρωνε τις γευστικές πανδαισίες των αρχόντων του Μεσαίωνα και αποτελούσε για πολλούς αιώνες τη «θεία μετάληψη» σε όλα τα δισκοπότηρα της Ορθόδοξης Εκκλησίας Πασών των Ρωσιών. Τέλος ανήκει στην κατηγορία «Ονομασίας Προελεύσεως Ανώτερης Ποιότητας» και υπάγεται στους οίνους vqprd της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως «Οίνοι Ποιότητας Παραγόμενοι σε Καθορισμένη Περιοχή»

3.4.3. Νυκτέρι

Το νυκτέρι όπως και το βινσάντο ανήκει στην κατηγορία «Ονομασίας Προελεύσεως Ανώτερης Ποιότητας» και υπάγεται στους οίνους vqprd της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως «Οίνοι Ποιότητας Παραγόμενοι σε Καθορισμένη Περιοχή». Το νυκτέρι ονομάστηκε έτσι γιατί οι αμπελοκαλλιεργητές τρυγούν τα σταφύλια το πρωί και τα επεξεργάζονται αυθημερόν. Επομένως πατούν τα σταφύλια μέχρι αργά το βράδυ, κάνουν δηλαδή «νυχτέρι», και όλη η κατεργασία γίνεται τη νύχτα όταν και οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες. Είναι λευκό ξηρό κρασί φτιαγμένο από την κύριο ποικιλία της Σαντορίνης το ασύρτικο με προσμίξεις από Αϊδάνι και Αθήρι.

3.4.4. Νάμα

Παράγεται από μια ποικιλία Μαντηλαριάς και Ασύρτικου οινοποίηση κλασική λιασμένων σταφυλιών και άμεση εμφιάλωση. Έχει χρώμα έντονο ερυθρό, ευωδιαστό μπουκέτο τριαντάφυλλο και πασχαλινών ανθών, συνοδεύει θαυμάσια φρούτα, και γλυκίσματα με βάση τη σοκολάτα.

3.4.5. Αθήρι

Το αθήρι είναι μια λευκή ποικιλία αμπέλου του Αιγαίου πελάγους που προέρχεται από τα αρχαία χρόνια, η οποία χρησιμοποιείτο για την παραγωγή έξοχων λευκών ξηρών κρασιών. Οι ιδιότητές του αναγνωρίστηκαν από αμπελοκαλλιεργητές, της υπόλοιπης Ελλάδας, οπότε εξελίχθηκε σε παράγοντα ουσιαστικής και εξαιρετικά κομψής έκφρασης λευκών κρασιών των Κυκλάδων και των Δωδεκανήσων. Το αθήρι είναι μια ποικιλία που ταιριάζει καταπληκτικά στις συνθήκες του άνυδρου και ζεστού κλίματος. Δίνει κρασιά με μέτρια αρωματική ένταση και αρώματα λευκών

και κίτρινων φρούτων, μέτρια επίπεδα αλκοόλης, μέτρια οξύτητα, φρεσκάδα και ζωντάνια. Υπάρχουν πολλοί αμπελώνες στην ενδοχώρα με αθήρι όμως τα κορυφαία αποτελέσματα επιτυγχάνονται στον οίνο ΠΟΠ Σαντορίνη, όταν συνδυάζεται με το ασύρτικο και το αϊδάνι. Οι Έλληνες απολαμβάνουν το αθήρι και ως απεριτίφ, ιδίως πριν από γεύματα του ζεστού καλοκαιριού. Πρόκειται για μια ποικιλία αμπέλου που δίνει κρασιά για κατανάλωση σε νεαρή ηλικία, μέσα σε δύο-τρία χρόνια από την εσοδεία τους, παρότι υπάρχουν ορισμένα δείγματα ντελικάτα και πολυσύνθετα, ακόμα και στα πέντε έτη τους.

3.5. Τα Τοπικά Οινοποιία

3.5.1. SANTOWINES (ΕΝΩΣΗ ΘΗΡΑΪΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ)

Η Ένωση Συνεταιρισμών Σαντορίνης - SantoWines ιδρύθηκε το 1947 με σκοπό προστατευτούν τα οικονομικά συμφέροντα των παραγωγών αγροτικών προϊόντων της Σαντορίνης. Είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός οίνων στο νησί και έχει μέχρι σήμερα εγγεγραμμένα μέλη της το 100% του αριθμού των παραγωγών, από τα οποία τα 1000 είναι ενεργά. Η έδρα της Santowines- το οινοποιείο και τα γραφεία της διοίκησης- βρίσκεται στην Σαντορίνη, στο παραδοσιακό χωριό Πύργος καθώς και λειτουργεί υποκατάστημα στην Αθήνα

Η SantoWines ανταποκρινόμενη στις απαιτήσεις της εγχώριας και της διεθνούς αγοράς εκσυγχρονίζεται και χαράζει νέα στρατηγική. Η κατασκευή νέου οινοποιείου, οι επενδύσεις σε νέα μηχανήματα και το νέο εξειδικευμένο επιστημονικό ανθρώπινο δυναμικό συντέλεσαν στην ανάπτυξή της και την επιτυχημένη πορεία της εντός και εκτός Ελλάδας.

Το Τμήμα Παραγωγής Οίνων της SantoWines ως κύριο μέλημα έχει την συνεχή βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων οίνων με σεβασμό στην 3500 ετών

οινοποιητική παράδοση του νησιού. Οι οίνοι ΟΠΑΠ της SantoWines τυγχάνουν διεθνούς αναγνώρισης και έχουν επανειλημμένα βραβευτεί σε διεθνείς διαγωνισμούς οίνου.

3.5.2. WINE MUSEUM KOUTSOYANNOPOULOS

Το Μοναδικό, στην Ελλάδα, υπόσκαφο Μουσείο Οίνου, 8 μέτρα κάτω από τη γη και μήκος 300 μέτρων, σε σχήμα λαβύρινθου, παρουσιάζει την ιστορία του κρασιού και τη ζωή του Σαντορινιού αμπελουργού από το 1660 έως το 1970. Με αναπαραστάσεις από κινητά και ακίνητα ομοιώματα, αυτόματη προσωπική ηλεκτρονική ξενάγηση σε δεκατέσσερις γλώσσες.

Το μουσείο δημιουργήθηκε από την αγάπη και το μεράκι που είχαμε για την παράδοση και το κρασί, που συνεχίζουμε να παράγουμε μέχρι σήμερα, ως 4η γενιά. Για τη δημιουργία του μουσείου οίνου χρειάστηκαν 21 χρόνια σκληρής δουλειάς με υπομονή και επιμονή.

Στο μουσείο όλα τα θέματα παρουσιάζονται με σειρά. Τα στάδια της παραγωγής του κρασιού καθώς και όλα τα μηχανήματα εκτίθενται με χρονολογική σειρά. Το κλάδεμα, το όργωμα της γης, τον τρύγο το πάτημα και το ζύγισμα των σταφυλιών. Τα σπάνια εκθέματα, μηχανημάτων και εργαλείων οινοποιήσεως θα μεταφέρουν τον επισκέπτη σε άλλη εποχή. Θα τελειώσει την περιήγηση του στο γραφείο του ιδρυτή του οινοποιείου Γρηγόριου Κουτσογιαννόπουλου με όλα τα προσωπικά αντικείμενα του και είδη γραφείου του έτους 1870.

Στο τέλος ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να δοκιμάσει τέσσερα από τα καλύτερα κρασιά που παράγει σήμερα το οινοποιείο μας, στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο γευσιγνωσίας. Ολοκληρώνοντας, ο επισκέπτης κρατά στη μνήμη του όλη τη γνώση από το ταξίδι του στο παρελθόν. Η Κυκλαδική κουλτούρα, ο τρόπος και η δυσκολίες της ζωής στα στάδια παραγωγής του κρασιού, μαγεύουν κάθε χρόνο χιλιάδες επισκέπτες. (<http://www.santoriniwinemuseum.com/>)

3.5.3. DOMAINESIGALAS (ΚΤΗΜΑ ΣΙΓΑΛΑ)

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1991, με την επωνυμία ΣΙΓΑΛΑΣ ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ Ε.Π.Ε. Αρχικά το οινοποιείο στεγάστηκε εκεί όπου παλαιότερα ήταν η παραδοσιακή κάναβα της οικογένειας του Πάρι Σιγάλα. Στη συνέχεια κατασκευάστηκε και λειτούργησε, το 1998, σε ιδιόκτητο χώρο, νέα μονάδα παραγωγής, εμφιάλωσης και παλαίωσης οίνων. Έκτοτε, και μετά από συνεχείς επενδύσεις εκσυγχρονισμού και επεκτάσεων διαμορφώθηκε η σημερινή παραγωγική υποδομή με δυνατότητα επεξεργασίας και εμφιάλωσης 300.000 φιαλών ετησίως. Τα κρασιά εξάγονται στη Γερμανία, Γαλλία, Βέλγιο, Αυστρία, Ολλανδία, Αγγλία, Κύπρο, Ελβετία, Χονγκ-Κονγκ, Σαγκάη, Σουηδία, Σιγκαπούρη, Αυστραλία, Βραζιλία, ΗΠΑ και Καναδά.

Σήμερα, το ΚΤΗΜΑ ΣΙΓΑΛΑ συνεχίζει να υλοποιεί την αναπτυξιακή του στρατηγική στηριζόμενο πάντα στις τρεις βασικές ιδρυτικές του αρχές: δημιουργική σχέση με την παράδοση της θηραϊκής γης, τεχνογνωσία και ποιότητα (<http://sigalas-wine.com/>)

3.5.4. ΚΤΗΜΑ ΑΡΓΥΡΟΥ

Το Κτήμα Αργυρού ιδρύθηκε το 1903 από το Γεώργιο Αργυρό, σε μια έκταση αμπελώνα 20 στρεμμάτων στην Επισκοπή Γωνιά Θήρας. Ο Γεώργιος Αργυρός ακολούθησε τον παραδοσιακό σαντορινιό τρόπο οινοποίησης, με κύριο στόχο την αξιοποίηση των σταφυλιών που παρήγαγε ο αμπελώνας του και τα κρασιά του προοριζόνταν κυρίως για την τοπική αγορά. Το 1950 ανέλαβε το οινοποιείο ο Ματθαίος Αργυρός, ο οποίος συνέχισε το έργο του πατέρα του, αυξάνοντας την καλλιεργούμενη έκταση στα 60 στρέμματα.

Την σημαντική αλλαγή στο Κτήμα Αργυρού, την έφερε ο νυν ιδιοκτήτης του, Γιάννης Αργυρός, στον οποίον περιήλθε το οινοποιείο το 1974. Ο Γιάννης Αργυρός αύξησε την έκταση των καλλιεργούμενων αμπελώνων σε 260 στρέμματα,

εκσυγχρόνισε το οινοποιείο και εργάστηκε πολύ σκληρά για να εξασφαλίσει την υψηλή ποιότητα της πρώτης ύλης.

Ο αμπελώνας του Κτήματος Αργυρού είναι αυτόρριζος και βρίσκεται στην Επισκοπή Γωνιά Θήρας, σε υψόμετρο 35-150 m, με προσανατολισμό ανατολικά-νοτιοανατολικά και τα κλήματα είναι διαμορφωμένα στην παραδοσιακή κουλούρα. Η απόδοση του αμπελώνα είναι περίπου 350-500 Kg σταφύλια ανά στρέμμα και ο τρύγος πραγματοποιείται 10-25 Αυγούστου. Οι προσπάθειες του Γιάννη Αργυρού χαίρουν αναγνώρισης στην Ελλάδα και το εξωτερικό, με μεγαλύτερη διάκριση αυτή του περιοδικού Wine & Spirits, που κατέταξε το Κτήμα Αργυρού μέσα στα 100 καλύτερα οινοποιεία του κόσμου για τις χρονιές 2005 και 2006. (<https://www.vinoteca.gr/ktima-argyrou>)

3.5.5. ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Το 1996 ο Χαρίδημος Χατζηδάκης πραγματοποίησε την αναμπέλωση ενός μικρού εγκαταλειμμένου από το 1956, λόγω του μεγάλου σεισμού της Σαντορίνης, αμπελώνα. Ο αμπελώνας αυτός του μισού εκταρίου, ο οποίος βρίσκεται σε υψόμετρο 330 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας, στο χωριό Πύργος Καλλίστης, καλλιεργήθηκε βιολογικά με τη γηγενή ποικιλία της Σαντορίνης Αηδάνι.

Ένα υπάρχον μικρό υπόσκαφο κτίσμα, μια παραδοσιακή «σπηλιά» της Σαντορίνης, μεταμορφώνεται το καλοκαίρι του 1997 σε οινοποιείο ή Κάναβα όπως ονομάζονται τα οινοποιεία στη Σαντορίνη. Οι πρώτες φιάλες κρασιού του οινοποιείου θα κυκλοφορήσουν τον Μάιο του 1999, με τη «Σαντορίνη» εσοδείας 1998 και το ερυθρό «Μαυροτράγανο» εσοδείας 1997.

Αυτή ήταν και η αρχή για το οινοποιείο Χατζηδάκη.

Οι εγκαταστάσεις και οι αμπελώνες του οινοποιείου μας βρίσκονται εντός της ζώνης Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) «Σαντορίνη» και ειδικότερα στα χωριά Πύργος Καλλίστης, Μεγαλοχώρι, Εμπορείο και Ακρωτήρι.

Καλλιεργούμε συνολικά 10 εκτάρια αμπελιών, σε υψόμετρο από 70 έως και 350 μέτρα, με κυρίως νότιο ή νοτιοανατολικό προσανατολισμό και με τις λευκές ποικιλίες Ασύρτικο, Αηδάνι και την ερυθρή ποικιλία Μαυροτράγανο. Σε όλους τους αμπελώνες μας εφαρμόζουμε το σύστημα της βιολογικής καλλιέργειας.

Ως οινοποιείο συμπληρώνουμε την παραγωγή μας κατά κύριο λόγο από σταφύλια συνεργαζόμενων αμπελουργών για την παραγωγή κυρίως λευκών ξηρών κρασιών, ενός ερυθρού ξηρού, του γλυκού παραδοσιακού σαντορινιού κρασιού Vinsanto, από λιαστά λευκά σταφύλια και του γλυκού ερυθρού κρασιού Βουδόματο, από λιαστά σταφύλια της ομώνυμης ποικιλίας.(<http://www.hatzidakiswines.gr/>)

Λειτουργώντας δε, με βάση τη συμβολιακή γεωργία έχουμε ήδη συνάψει συμφωνίες με αμπελουργούς οι οποίοι είναι και αυτοί ενταγμένοι στο σύστημα ελέγχου της βιολογικής γεωργίας και παράγουμε έως τώρα, δύο βιολογικούς οίνους από τις ποικιλίες Αηδάνι (100% Αηδάνι - ΠΓΕ Κυκλάδες) και Ασύρτικο (100% Ασύρτικο - ΠΟΠ Σαντορίνη)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΓΙΑ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

4.1. SANTOWINES

Με βάση τα οικονομικά στοιχεία που προκύπτουν από τους επίσημους ισολογισμούς της εταιρείας κατά την τελευταία τριετία. Υπολογίζουμε τους ακόλουθους αριθμοδείκτες με βάση το τυπολόγιο που αναγράφεται παρακάτω και τους τοποθετούμε σε μια καρτέλα συμπλήρωσης ώστε να σχεδιάσουμε τους αντίστοιχους αριθμοδείκτες.

$$\text{Δείκτης Γενικής Ρευστότητας} = \frac{(\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις}) - \text{Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

$$\text{Δείκτης Ειδικής Ρευστότητας} = \frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

$$\text{Δείκτης Αμυντικού Διαστήματος} = \frac{\text{Ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία}}{\text{Προβλεπόμενα ημερήσια έξοδα}}$$

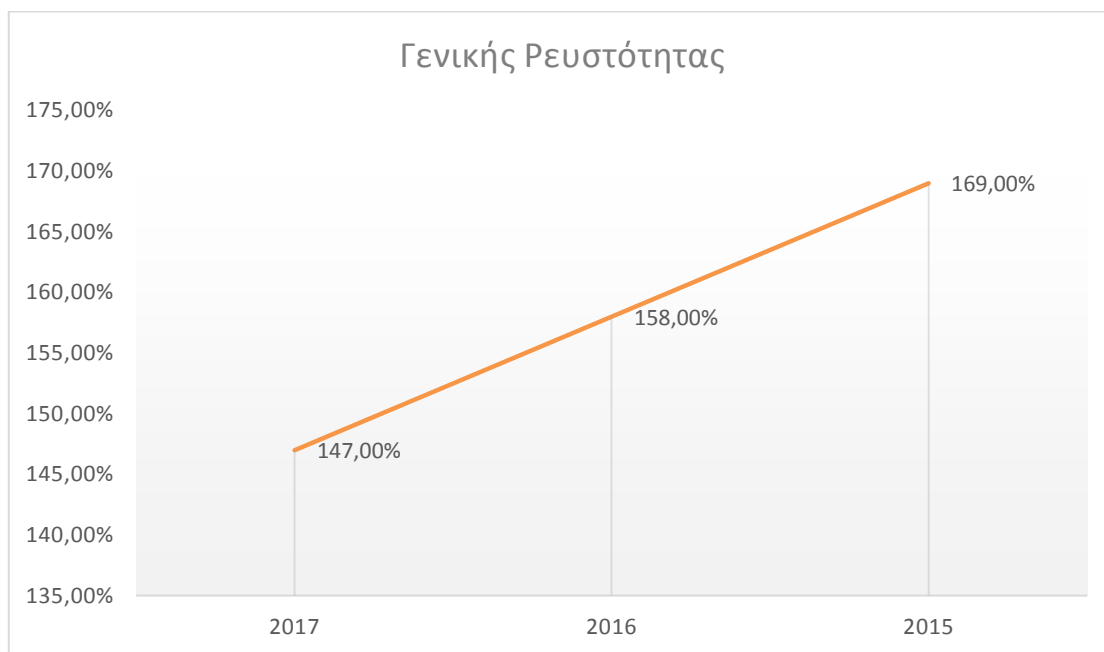
Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

$$= \frac{\text{Καθαρά Κέρδη προ Φόρων}}{\text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}} \times 100$$

Σε επίπεδο κερδοφορίας συναντώνται πτωτικές τάσεις καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο, που οφείλονται κατά κύριο λόγο στη μείωση του Μικτού Περιθωρίου Κέρδους. Αυτό οφείλεται στη μείωση του κύκλου εργασιών της εταιρείας κατά το 2016 και έως το 2017, αλλά και στην αδυναμία της εταιρείας να περιορίσει το κόστος πωληθέντων και τα λοιπά λειτουργικά έξοδα. Βασική συνέπεια αυτού είναι να έχει επέλθει σημαντική μείωση στην Αποδοτικότητα των Ιδίων Κεφαλαίων (ROE) προ τόκων-φόρων και προ φόρων αλλά και στην Αποδοτικότητα των Συνολικών Κεφαλαίων (ROA) προ τόκων-φόρων και προ φόρων, αν και σε γενικές γραμμές παρατηρούμε ότι κατά το 2016 και οι δύο αριθμοδείκτες σημείωσαν άνοδο. Η Γενική Ρευστότητα σημειώνει αρκετά μεγάλη πτώση καθ' όλη την περίοδο που εξετάζεται. Η άμεση ρευστότητα παρουσιάζει και αυτή την αντίστοιχη πτωτική τάση.

Παρακάτω παρουσιάζονται οι κυριότεροι αριθμοδείκτες σε διαγράμματα από τα οποία και προκύπτουν τα τελικά συμπεράσματα κριτικής που αναφέρονται παραπάνω.

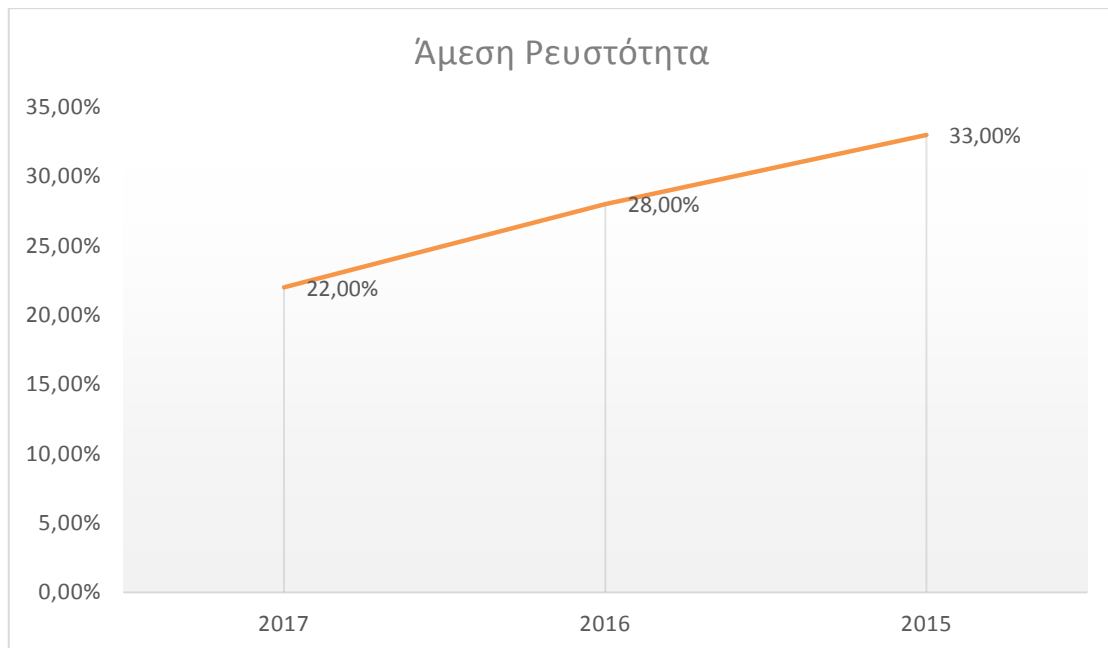
Διάγραμμα 1

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού SANTO WINES

Εδώ αν και πτωτική η τάση τα ποσοστά παραμένουν εξαιρετικά υψηλά. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση είναι σε θέση να ανταποκριθεί στην πληρωμή των καθημερινών απαιτητών υποχρεώσεων

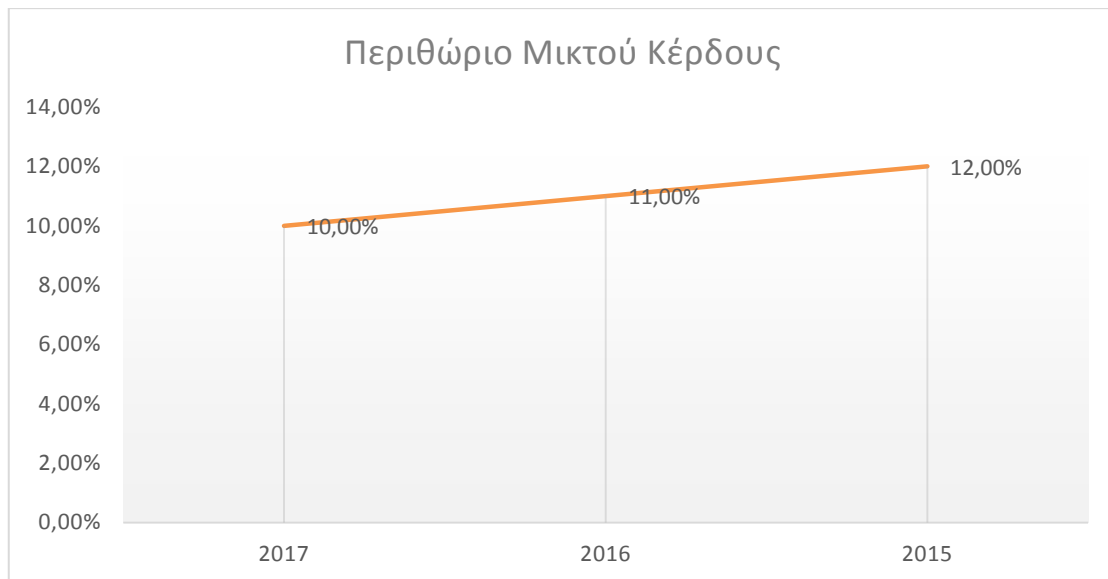
Διάγραμμα 2

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού SANTO WINES

Ο Δείκτης αυτός δείχνει την δυνατότητα της επιχείρησης να εξυπηρετήσει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της ρευστοποιώντας τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία. Το ότι παραμένει θετικός είναι αρκετά σημαντικό αν και σε περίπτωση που ο δείκτης έχει τιμή > 1 κρίνεται ικανοποιητικός.

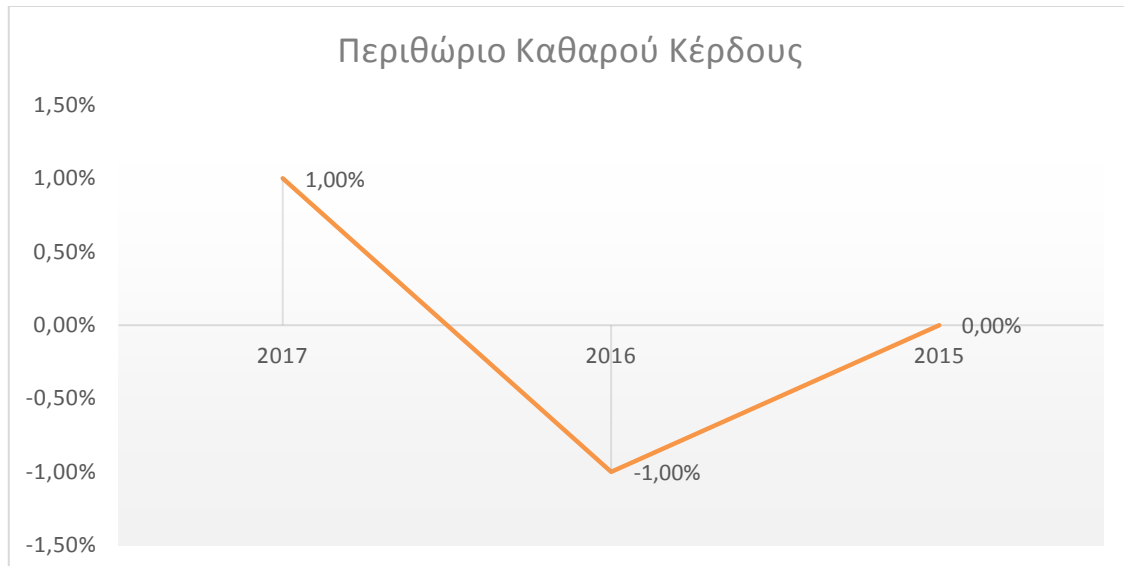
Διάγραμμα 3

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού SANTO WINES

Τα ποσοστά όπως παρατηρείται παραμένουν θετικά. Παρόλα αυτά η πτωτική τάση δείχνει και πτωτική τάση στην ικανότητα της διοίκησης της επιχείρησης να επιτυγχάνει φθηνές αγορές και να πωλεί σε υψηλές τιμές.

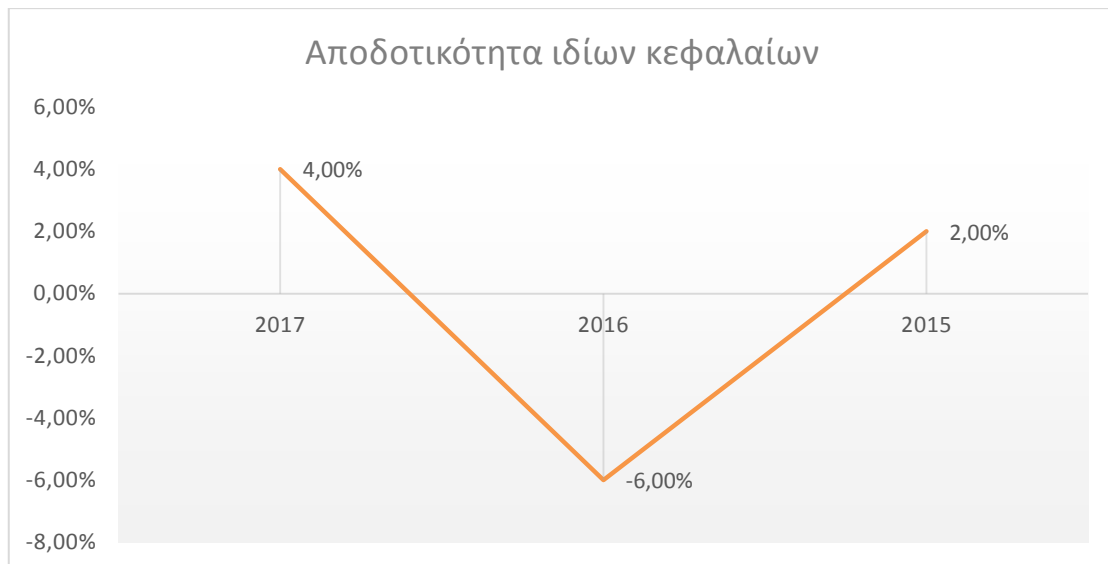
Διάγραμμα 4

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού SANTO WINES

Αφού ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης αυξήθηκε κατά το 2017, αυτό συνεπάγεται ότι η επιχείρηση είναι περισσότερο επικερδής.

Διάγραμμα 5

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού SANTO WINES

Η αύξηση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων επιτρέπει στην εταιρεία να επενδύσει μικρότερο μέρος των κεφαλαίων της για να επιτύχει τους στόχους ανάπτυξης απ' ότι θα χρησιμοποιούσε αν η απόδοση ιδίων κεφαλαίων της ήταν χαμηλότερη.

4.2. WINEMUSEUMKOUTSOYANNOPOULOS

Με βάση τα οικονομικά στοιχεία που προκύπτουν από τους επίσημους ισολογισμούς της εταιρείας κατά την τελευταία τριετία. Υπολογίζουμε τους ακόλουθους αριθμοδείκτες με βάση το τυπολόγιο που αναγράφεται παρακάτω και τους τοποθετούμε σε μια καρτέλα συμπλήρωσης ώστε να σχεδιάσουμε τους αντίστοιχους αριθμοδείκτες.

$$\text{Δείκτης Γενικής Ρευστότητας} = \frac{(\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις}) - \text{Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

$$\text{Δείκτης Ειδικής Ρευστότητας} = \frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

$$\text{Δείκτης Αμυντικού Διαστήματος} = \frac{\text{Ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία}}{\text{Προβλεπόμενα ημερήσια έξοδα}}$$

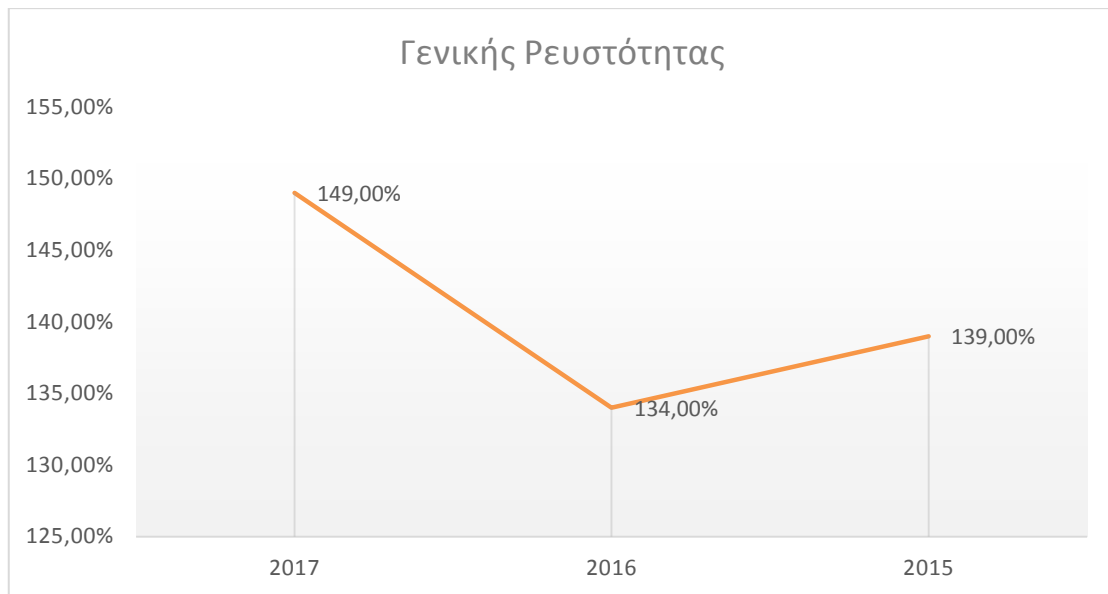
Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

$$= \frac{\text{Καθαρά Κέρδη προ Φόρων}}{\text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}} \times 100$$

Σε επίπεδο κερδοφορίας συναντώνται πτωτικές τάσεις από το 2016 έως και το 2017, που οφείλονται κατά κύριο λόγο στη μείωση του Μικτού Περιθωρίου Κέρδους από το 2016 έως και το 2017. Πριν από αυτή την εξέλιξη παρουσιάστηκε σταθερότητα από το 2015 έως και το 2016, παράλληλα με το Μικτό Περιθώριο Κέρδους. Αυτό οφείλεται στη μείωση του κύκλου εργασιών της εταιρίας κατά το 2016 και έως το 2017, αλλά και στην αδυναμία της εταιρίας να περιορίσει το κόστος πωληθέντων και τα λοιπά λειτουργικά έξοδα. Βασική συνέπεια αυτού είναι να έχει επέλθει σημαντική μείωση στην Αποδοτικότητα των Ιδίων Κεφαλαίων (ROE) προ τόκων-φόρων και προ φόρων αλλά και στην Αποδοτικότητα των Συνολικών Κεφαλαίων (ROA) προ τόκων-φόρων και προ φόρων, αν και σε γενικές γραμμές παρατηρούμε ότι κατά το 2016 και οι δύο αριθμοδείκτες σημείωσαν άνοδο. Η Γενική Ρευστότητα αν και σημειώνει αρκετά μεγάλη πτώση από το 2015 στο 2016, παρατηρούμε ότι έως το 2017 επανέρχεται και πάλι σε ανοδικό ρυθμό γεγονός ιδιαίτερα ικανοποιητικό. Η άμεση ρευστότητα διατηρείται σταθερή από το 2015 έως το 2015, ενώ στην συνέχεια αυξάνεται αρκετά.

Παρακάτω παρουσιάζονται οι κυριότεροι αριθμοδείκτες σε διαγράμματα από τα οποία και προκύπτουν τα τελικά συμπεράσματα κριτικής που αναφέρονται παραπάνω.

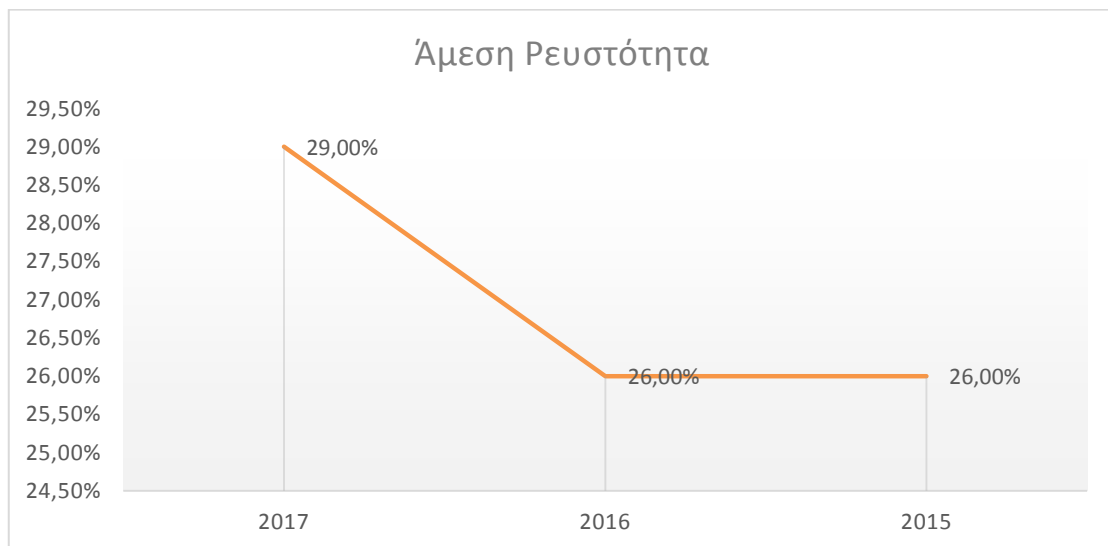
Διάγραμμα 6

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού WINE MUSEUM KOUTSOYANNOPOULOS

Η τάση του αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας είναι αυξητική. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση είναι σε θέση να ανταποκριθεί στην πληρωμή των καθημερινών απαιτητών υποχρεώσεων

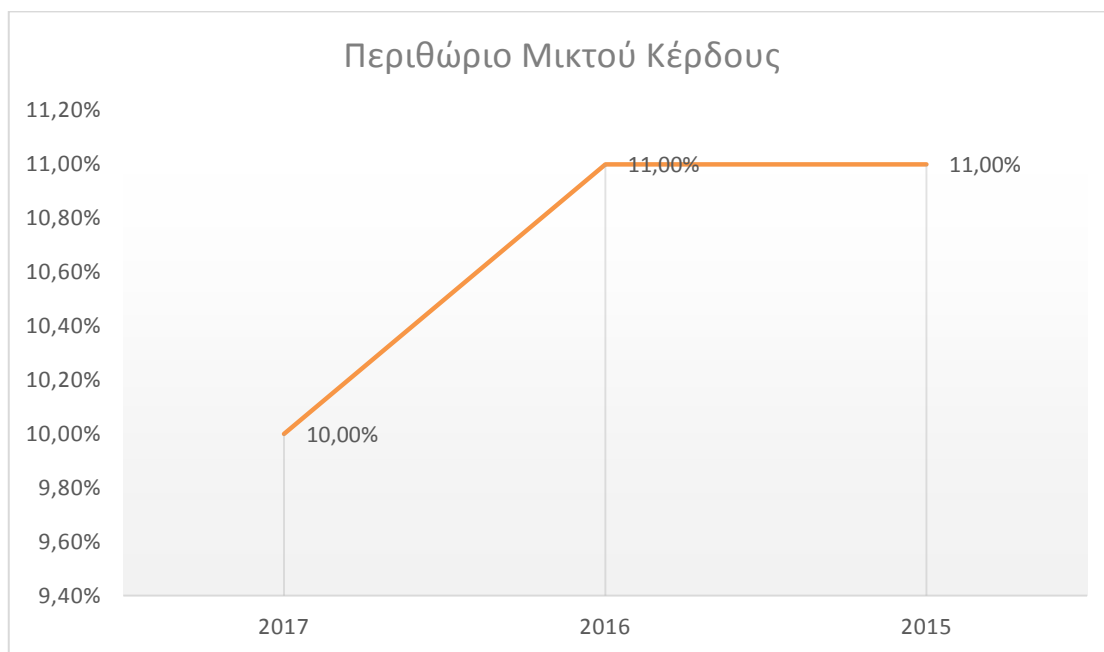
Διάγραμμα 7

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού WINE MUSEUM KOUTSOYANNOPOULOS

Και εδώ η τάση του αριθμοδείκτη είναι αυξητική. Η συγκεκριμένη επιχείρηση είναι σε σχετική θέση να εξυπηρετήσει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της ρευστοποιώντας τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία.

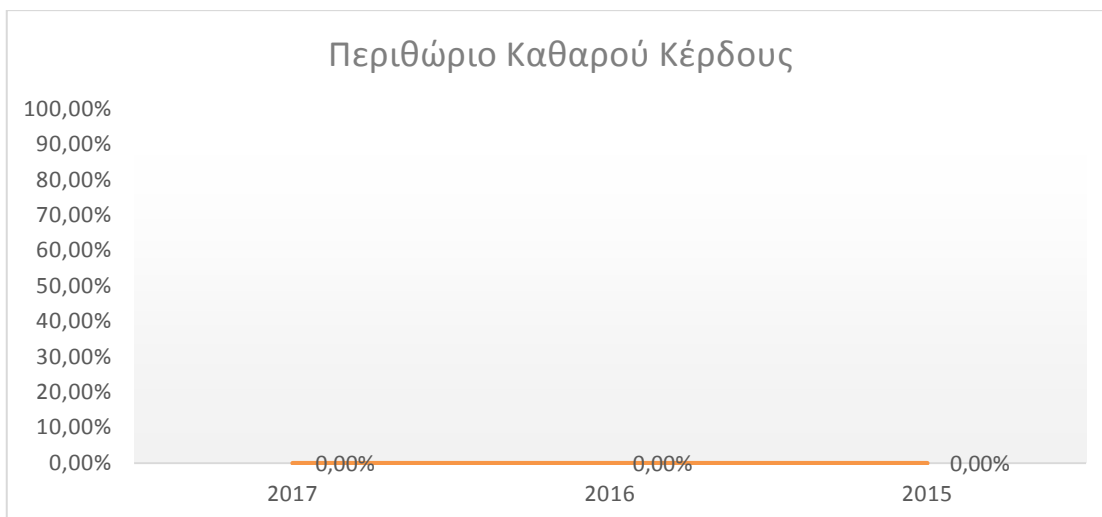
Διάγραμμα 8

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού WINE MUSEUM KOUTSOYANNOPOULOS

Η τάση είναι πτωτική για το περιθώριο μικτού κέρδους. Αυτό δείχνει και πτωτική τάση στην ικανότητα της διοίκησης της επιχείρησης να επιτυγχάνει φθηνές αγορές και να πωλεί σε υψηλές τιμές.

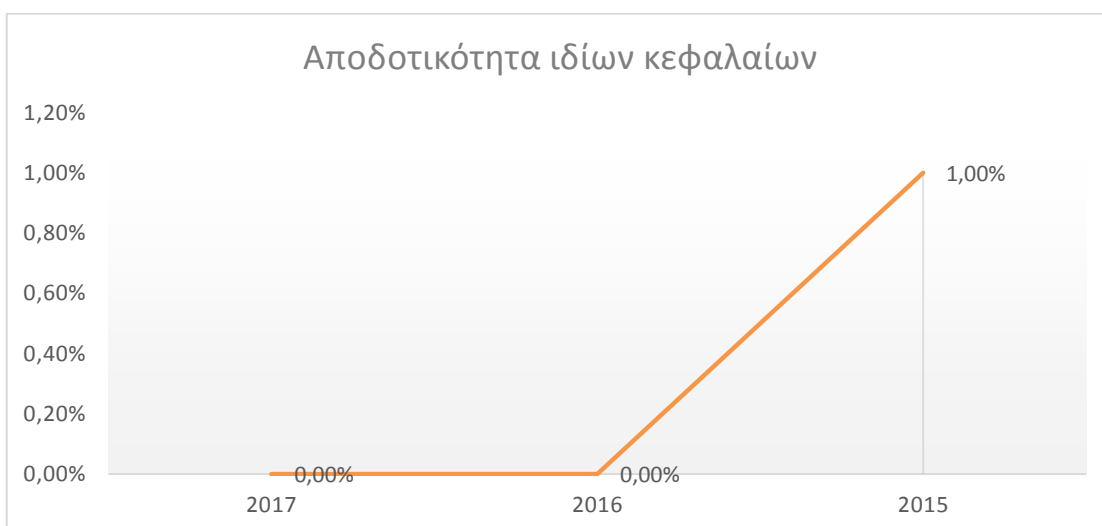
Διάγραμμα 9

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού WINE MUSEUM KOUTSOYANNOPOULOS

Στην συγκεκριμένη περίπτωση η επιχείρηση δεν παρουσιάζει τη κερδοφορία της.

Διάγραμμα 10

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού WINE MUSEUM KOUTSOYANNOPOULOS

Η μείωση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων αποτρέπει την εταιρεία από το να επενδύσει μικρότερο μέρος των κεφαλαίων της για να επιτύχει τους στόχους ανάπτυξης απ' ό,τι θα χρησιμοποιούσε αν η απόδοση ιδίων κεφαλαίων της ήταν χαμηλότερη.

4.3. DOMAINE SIGALAS (ΚΤΗΜΑ ΣΙΓΑΛΑ)

Με βάση τα οικονομικά στοιχεία που προκύπτουν από τους επίσημους ισολογισμούς της εταιρείας κατά την τελευταία τριετία. Υπολογίζουμε τους ακόλουθους αριθμοδείκτες με βάση το τυπολόγιο που αναγράφεται παρακάτω και τους τοποθετούμε σε μια καρτέλα συμπλήρωσης ώστε να σχεδιάσουμε τους αντίστοιχους αριθμοδείκτες.

$$\text{Δείκτης Γενικής Ρευστότητας} = \frac{(\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις}) - \text{Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

$$\text{Δείκτης Ειδικής Ρευστότητας} = \frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

$$\text{Δείκτης Αμυντικού Διαστήματος} = \frac{\text{Ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία}}{\text{Προβλεπόμενα ημερήσια έξοδα}}$$

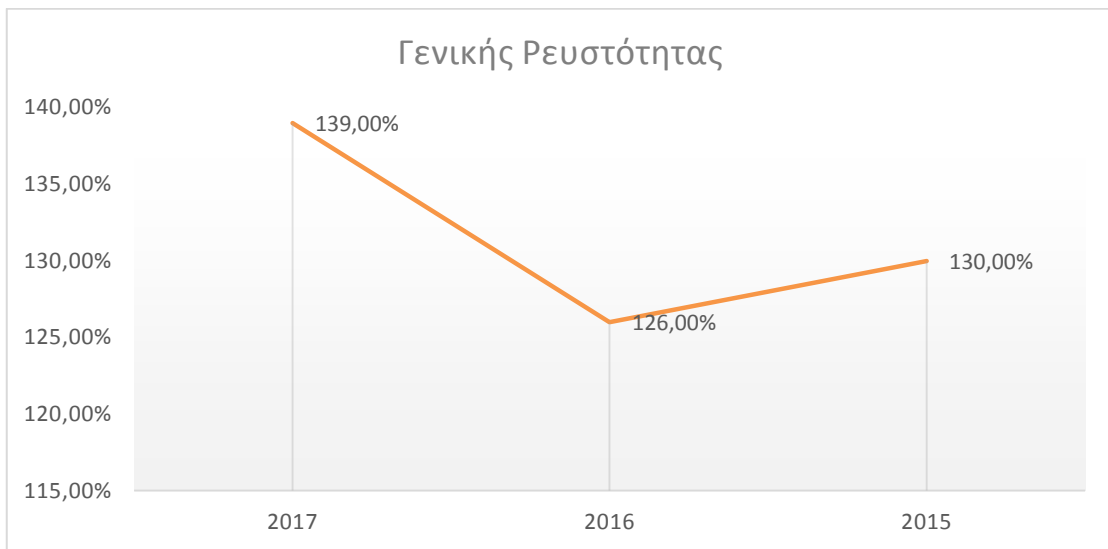
Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

$$= \frac{\text{Καθαρά Κέρδη προ Φόρων}}{\text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}} \times 100$$

Σε επίπεδο κερδοφορίας συναντώνται πτωτικές τάσεις από το 2015 έως και το 2016, που οφείλονται κατά κύριο λόγο στη μείωση του Μικτού Περιθωρίου Κέρδους από το 2015 έως και το 2016. Έπειτα από αυτή την εξέλιξη παρουσιάστηκε αύξηση από το 2016 έως και το 2017, παράλληλα με το Μικτό Περιθώριο Κέρδους. Αυτό οφείλεται στη αύξηση του κύκλου εργασιών της εταιρίας κατά το 2016, αλλά και στην ευχέρεια της εταιρίας να περιορίσει το κόστος πωληθέντων και τα λοιπά λειτουργικά έξοδα. Βασική συνέπεια αυτού είναι να έχει επέλθει σημαντική αύξηση στην Αποδοτικότητα των Ιδίων Κεφαλαίων (ROE) προ τόκων-φόρων και προ φόρων αλλά και στην Αποδοτικότητα των Συνολικών Κεφαλαίων (ROA) προ τόκων-φόρων και προ φόρων. Η Γενική Ρευστότητα αν και σημειώνει αρκετά μεγάλη πτώση από το 2015 στο 2016, παρατηρούμε ότι έως το 2017 επανέρχεται και πάλι σε ανοδικό ρυθμό γεγονός ιδιαίτερα ικανοποιητικό. Η άμεση ρευστότητα αυξάνεται και αυτή καθ' όλη την περίοδο που εξετάζεται.

Παρακάτω παρουσιάζονται οι κυριότεροι αριθμοδείκτες σε διαγράμματα από τα οποία και προκύπτουν τα τελικά συμπεράσματα κριτικής που αναφέρονται παραπάνω.

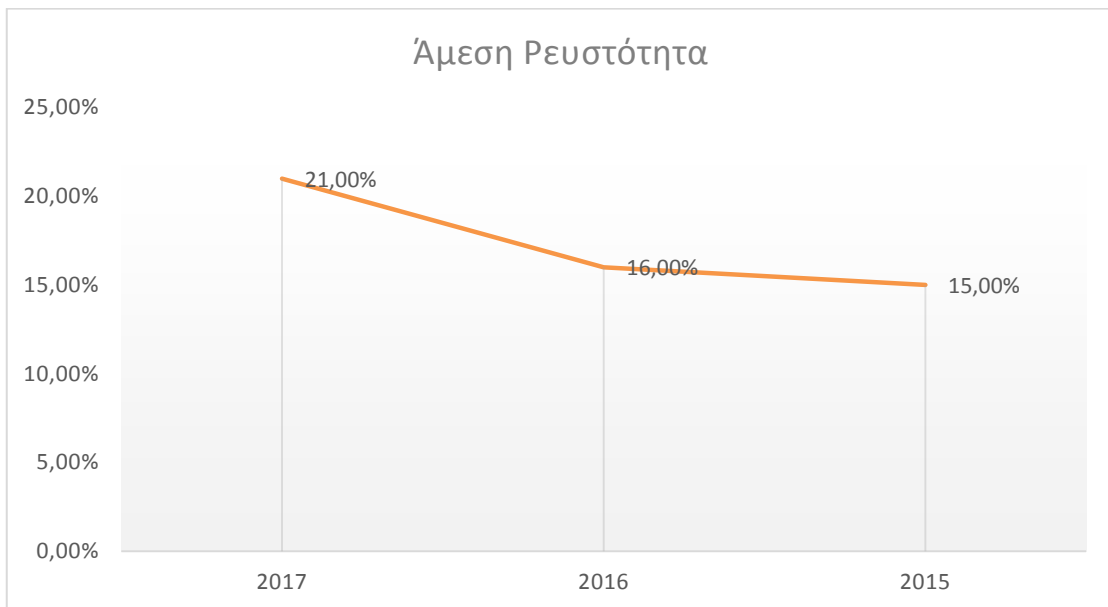
Διάγραμμα 11

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού DOMAINE SIGALAS (ΚΤΗΜΑ ΣΙΓΑΛΑ)

Η τάση του αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας είναι αυξητική. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση είναι σε θέση να ανταποκριθεί στην πληρωμή των καθημερινών απαιτητών υποχρεώσεων

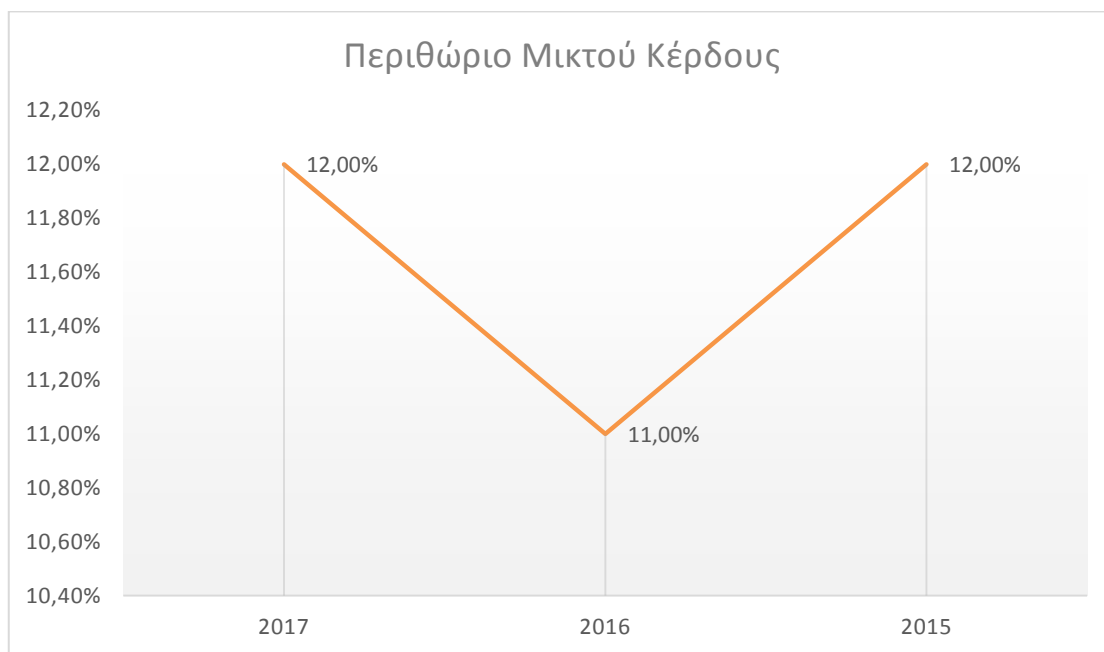
Διάγραμμα 12

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού DOMAINE SIGALAS (ΚΤΗΜΑ ΣΙΓΑΛΑ)

Και εδώ η τάση του αριθμοδείκτη είναι αυξητική. Η συγκεκριμένη επιχείρηση είναι σε σχετική θέση να εξυπηρετήσει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της ρευστοποιώντας τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία.

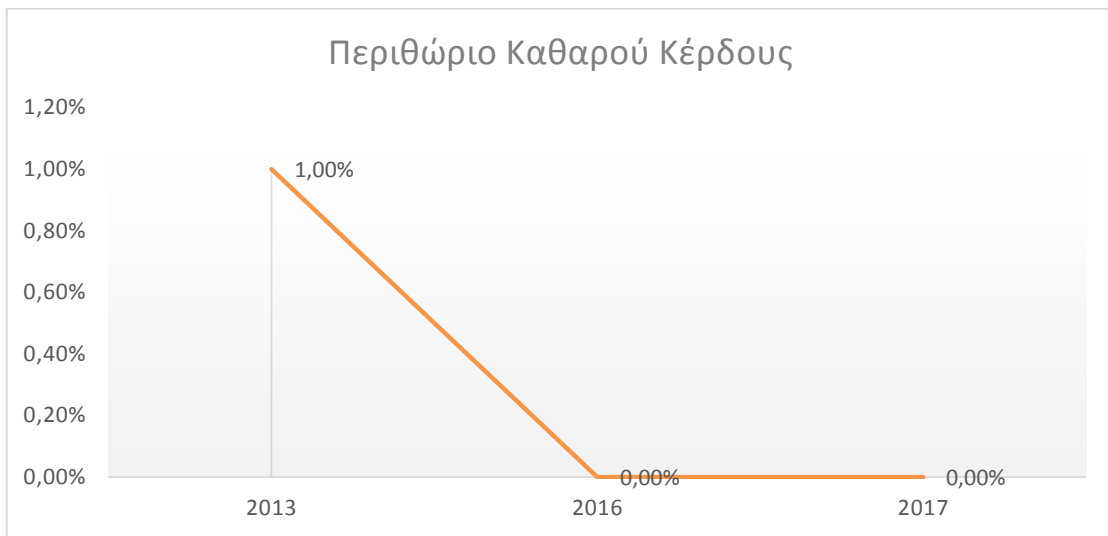
Διάγραμμα 13

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού ΑΜΒΡΟΣΙΑΔΗΣ Α.Β.Ε.Ε.

Ο δείκτης του Περιθωρίου Μικτού Κέρδους φαίνεται ότι φτάνει στα αντίστοιχα επίπεδα του 2015, δηλαδή αυξάνεται. Επομένως τάση στην ικανότητα της διοίκησης της επιχείρησης να επιτυγχάνει φθηνές αγορές και να πωλεί σε υψηλές τιμές.

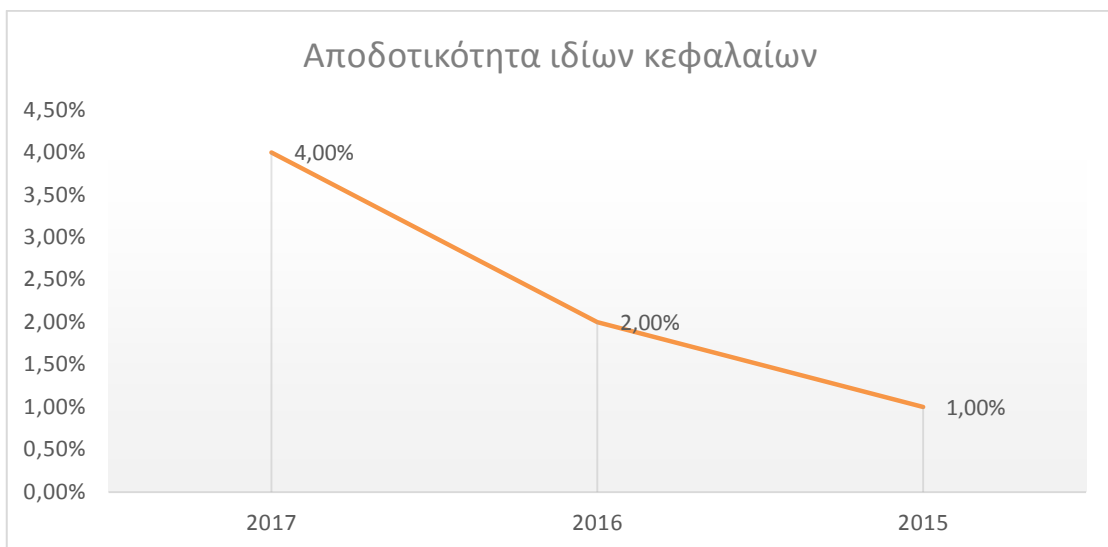
Διάγραμμα 14

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού DOMAINE SIGALAS (ΚΤΗΜΑ ΣΙΓΑΛΑ)

Αφού ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης αυξήθηκε κατά το 2017, αυτό συνεπάγεται ότι η επιχείρηση είναι περισσότερο επικερδής.

Διάγραμμα 15

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού DOMAINE SIGALAS (ΚΤΗΜΑ ΣΙΓΑΛΑ)

Η αύξηση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων επιτρέπει στην εταιρεία να επενδύσει μικρότερο μέρος των κεφαλαίων της για να επιτύχει τους στόχους ανάπτυξης απ' ότι θα χρησιμοποιούσε αν η απόδοση ιδίων κεφαλαίων της ήταν χαμηλότερη.

4.4. ΚΤΗΜΑ ΑΡΓΥΡΟΥ

Με βάση τα οικονομικά στοιχεία που προκύπτουν από τους επίσημους ισολογισμούς της εταιρείας κατά την τελευταία τριετία. Υπολογίζουμε τους ακόλουθους αριθμοδείκτες με βάση το τυπολόγιο που αναγράφεται παρακάτω και τους τοποθετούμε σε μια καρτέλα συμπλήρωσης ώστε να σχεδιάσουμε τους αντίστοιχους αριθμοδείκτες.

$$\text{Δείκτης Γενικής Ρευστότητας} = \frac{(\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις}) - \text{Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

$$\text{Δείκτης Ειδικής Ρευστότητας} = \frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

$$\text{Δείκτης Αμυντικού Διαστήματος} = \frac{\text{Ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία}}{\text{Προβλεπόμενα ημερήσια έξοδα}}$$

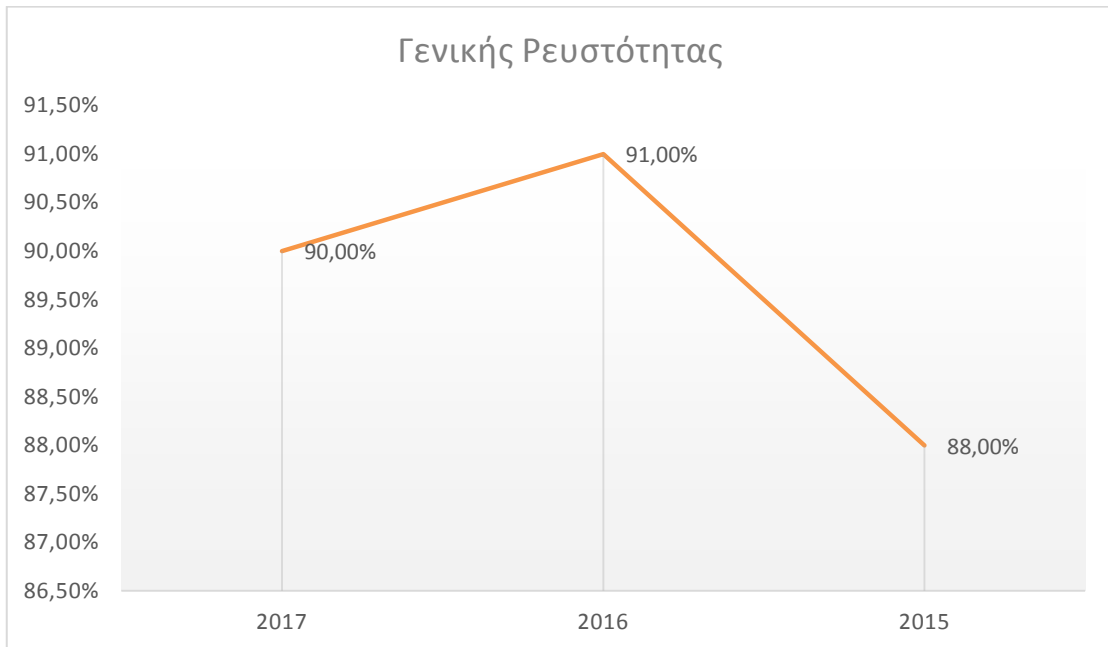
Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

$$= \frac{\text{Καθαρά Κέρδη προ Φόρων}}{\text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}} \times 100$$

Σε επίπεδο κερδοφορίας συναντώνται πτωτικές τάσεις από το 2016 έως και το 2017, που οφείλονται κατά κύριο λόγο στη μείωση του Μικτού Περιθωρίου Κέρδους από το 2016 έως και το 2017. Πριν από αυτή την εξέλιξη παρουσιάστηκε αύξηση από το 2015 έως και το 2016, παράλληλα με το Μικτό Περιθώριο Κέρδους. Αυτό οφείλεται στη μείωση του κύκλου εργασιών της εταιρείας κατά το 2016, αλλά και στην αδυναμία της εταιρείας να περιορίσει το κόστος πωληθέντων και τα λοιπά λειτουργικά έξοδα. Βασική συνέπεια αυτού είναι να έχει επέλθει σημαντική μείωση στην Αποδοτικότητα των Ιδίων Κεφαλαίων (ROE) προ τόκων-φόρων και προ φόρων αλλά και στην Αποδοτικότητα των Συνολικών Κεφαλαίων (ROA) προ τόκων-φόρων και προ φόρων, αν και σε γενικές γραμμές παρατηρούμε ότι κατά το 2016 και οι δύο αριθμοδείκτες σημείωσαν άνοδο. Η Γενική Ρευστότητα αν και σημειώνει αρκετά μεγάλη πτώση από το 2015 στο 2016, παρατηρούμε ότι έως το 2017 επανέρχεται και πάλι σε ανοδικό ρυθμό γεγονός ιδιαίτερα ικανοποιητικό. Η άμεση ρευστότητα διατηρείται σταθερή καθ' όλη την περίοδο που εξετάζεται σταθερή.

Παρακάτω παρουσιάζονται οι κυριότεροι αριθμοδείκτες σε διαγράμματα από τα οποία και προκύπτουν τα τελικά συμπεράσματα κριτικής που αναφέρονται παραπάνω.

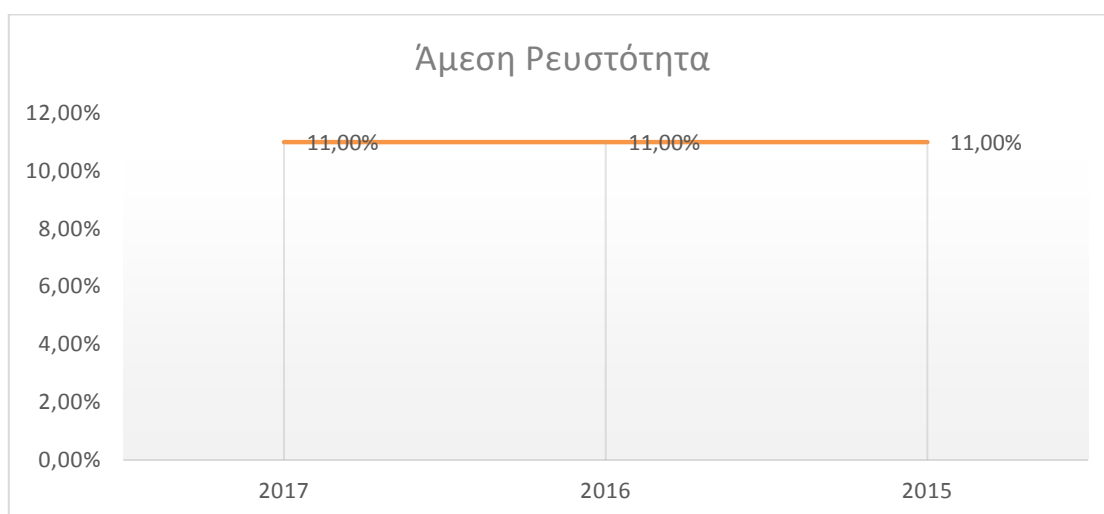
Διάγραμμα 16

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού ΚΤΗΜΑ ΑΡΓΥΡΟΥ

Εδώ αν και πτωτική η τάση τα ποσοστά παραμένουν εξαιρετικά υψηλά. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση είναι σε θέση να ανταποκριθεί στην πληρωμή των καθημερινών απαιτητών υποχρεώσεων.

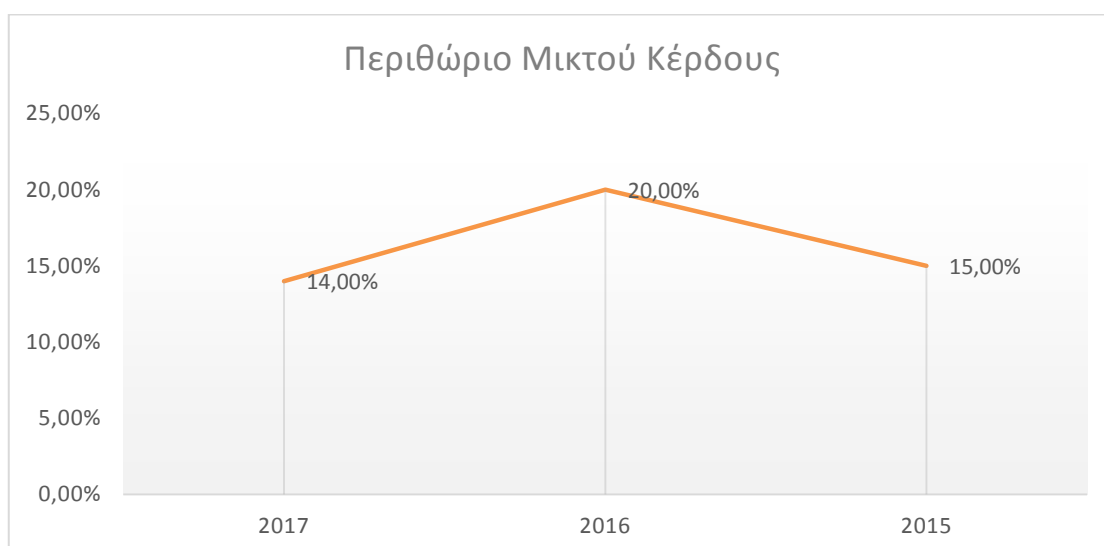
Διάγραμμα 17

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού ΚΤΗΜΑ ΑΡΓΥΡΟΥ

Ο Δείκτης αυτός δείχνει την δυνατότητα της επιχείρησης να εξυπηρετήσει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της ρευστοποιώντας τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία. Το ότι παραμένει θετικός είναι αρκετά σημαντικό, αν και σε περίπτωση που ο δείκτης έχει τιμή > 1 κρίνεται ικανοποιητικός. Επίσης το ότι μένει σταθερός δηλώνει και μια στασιμότητα στην ρευστότητα.

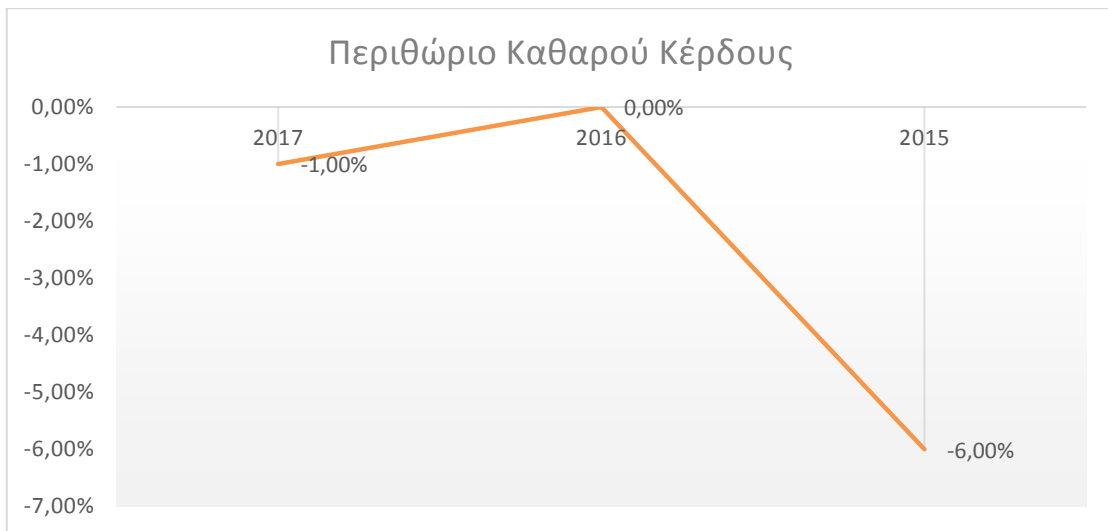
Διάγραμμα 18

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού ΚΤΗΜΑ ΑΡΓΥΡΟΥ

Τα ποσοστά όπως παρατηρείται παραμένουν θετικά. Παρόλα αυτά η πτωτική τάση δείχνει και πτωτική τάση στην ικανότητα της διοίκησης μιας επιχείρησης να επιτυγχάνει φθηνές αγορές και να πωλεί σε υψηλές τιμές.

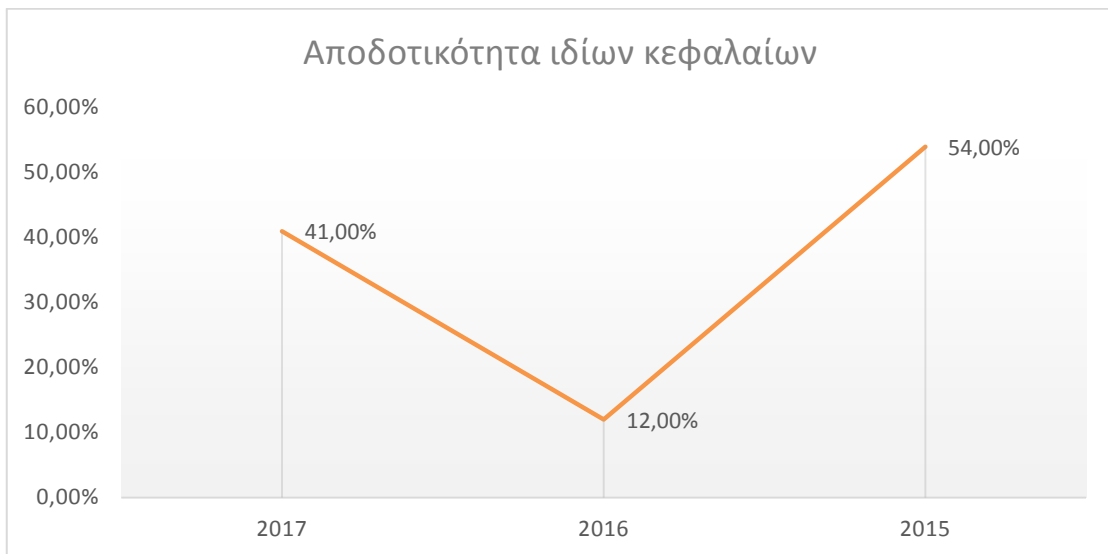
Διάγραμμα 19

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού ΚΤΗΜΑ ΑΡΓΥΡΟΥ

Αφού ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης μειώθηκε κατά το 2017, και φαίνεται να είναι σε αρνητικά επίπεδα, αυτό συνεπάγεται ότι η επιχείρηση είναι ελάχιστα επικερδής.

Διάγραμμα 20

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού ΚΤΗΜΑ ΑΡΓΥΡΟΥ

Η αύξηση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων επιτρέπει στην εταιρεία να επενδύσει μικρότερο μέρος των κεφαλαίων της για να επιτύχει τους στόχους ανάπτυξης απ' ότι θα χρησιμοποιούσε αν η απόδοση ιδίων κεφαλαίων της ήταν χαμηλότερη.

4.5. ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Με βάση τα οικονομικά στοιχεία που προκύπτουν από τους επίσημους ισολογισμούς της εταιρείας κατά την τελευταία τριετία. Υπολογίζουμε τους ακόλουθους αριθμοδείκτες με βάση το τυπολόγιο που αναγράφεται παρακάτω και τους τοποθετούμε σε μια καρτέλα συμπλήρωσης ώστε να σχεδιάσουμε τους αντίστοιχους αριθμοδείκτες.

$$\text{Δείκτης Γενικής Ρευστότητας} = \frac{(\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις}) - \text{Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

$$\text{Δείκτης Ειδικής Ρευστότητας} = \frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

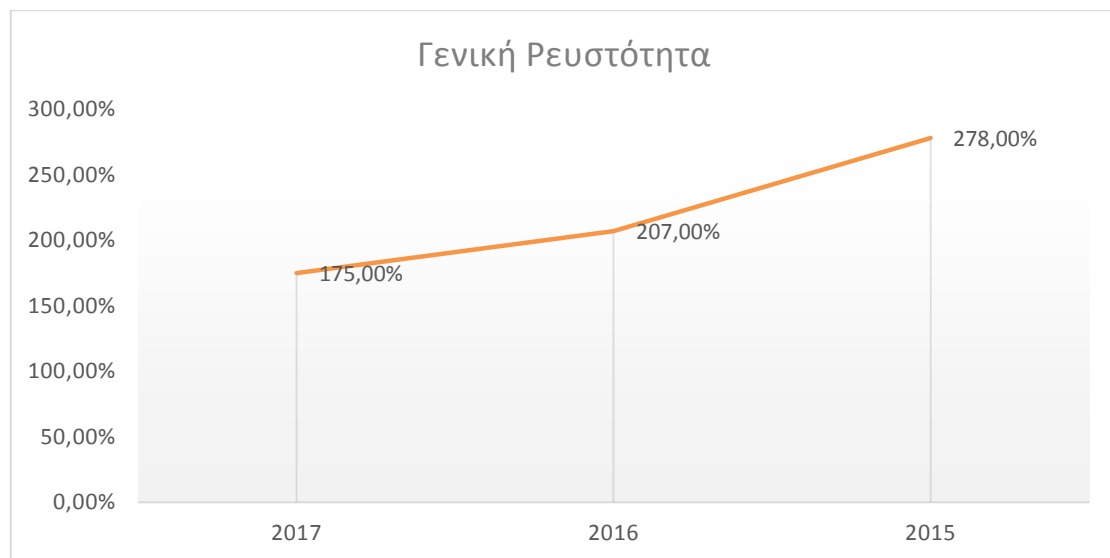
$$\text{Δείκτης Αμυντικού Διαστήματος} = \frac{\text{Ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία}}{\text{Προβλεπόμενα ημερήσια έξοδα}}$$

Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

$$= \frac{\text{Καθαρά Κέρδη προ Φόρων}}{\text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}} \times 100$$

Σε επίπεδο κερδοφορίας συναντώνται πτωτικές τάσεις καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο, που οφείλονται κατά κύριο λόγο στη μείωση του Μικτού Περιθωρίου Κέρδους μέχρι το 2015 και το 2016 οπότε και διατηρείται σχεδόν σταθερό. Αυτό οφείλεται στη μείωση του κύκλου εργασιών της εταιρίας κατά το 2016, αλλά και στην αδυναμία της εταιρίας να περιορίσει το κόστος πωληθέντων και τα λοιπά λειτουργικά έξοδα. Βασική συνέπεια αυτού είναι να έχει επέλθει σημαντική μείωση στην Αποδοτικότητα των Ιδίων Κεφαλαίων (ROE) προ τόκων-φόρων και προ φόρων αλλά και στην Αποδοτικότητα των Συνολικών Κεφαλαίων (ROA) προ τόκων-φόρων και προ φόρων. Η Γενική Ρευστότητα σημειώνει αρκετά μεγάλη πτώση από το 2015 έως και το 2017, γεγονός ιδιαίτερα αρνητικό. Η άμεση ρευστότητα μειώνεται σε μικρό βαθμό από το 2015 στο 2016 και στην συνέχεια διατηρείται σταθερή. Παρακάτω παρουσιάζονται οι κυριότεροι αριθμοδείκτες σε διαγράμματα από τα οποία και προκύπτουν τα τελικά συμπεράσματα κριτικής που αναφέρονται παραπάνω.

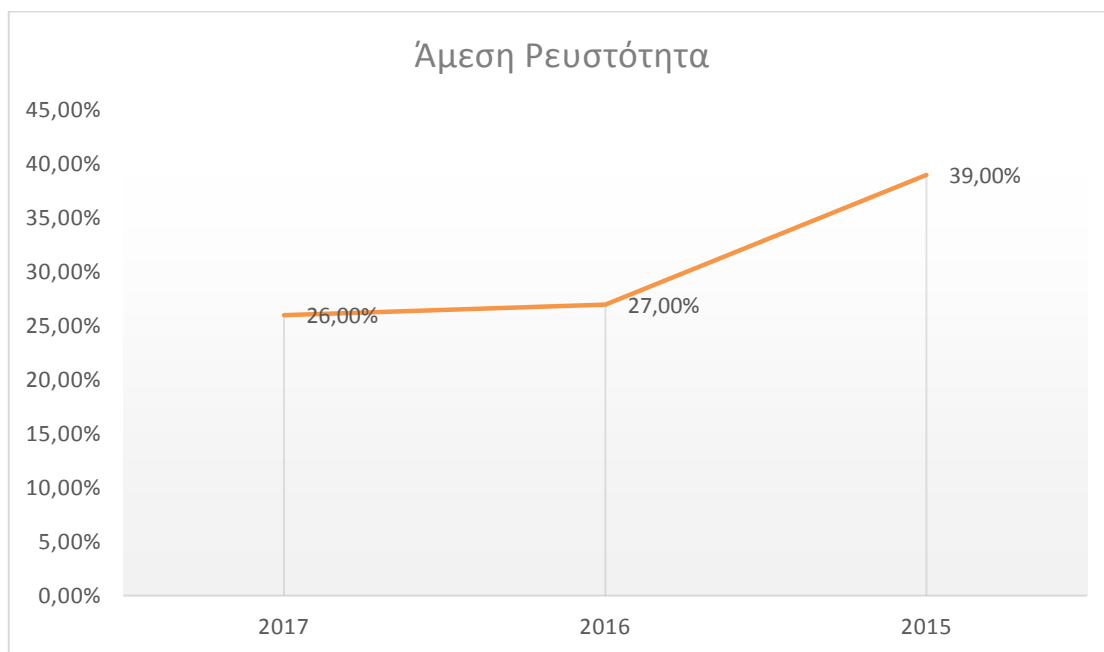
Διάγραμμα 21

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Εδώ αν και πτωτική η τάση τα ποσοστά παραμένουν εξαιρετικά υψηλά. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση είναι σε θέση να ανταποκριθεί στην πληρωμή των καθημερινών απαιτητών υποχρεώσεων.

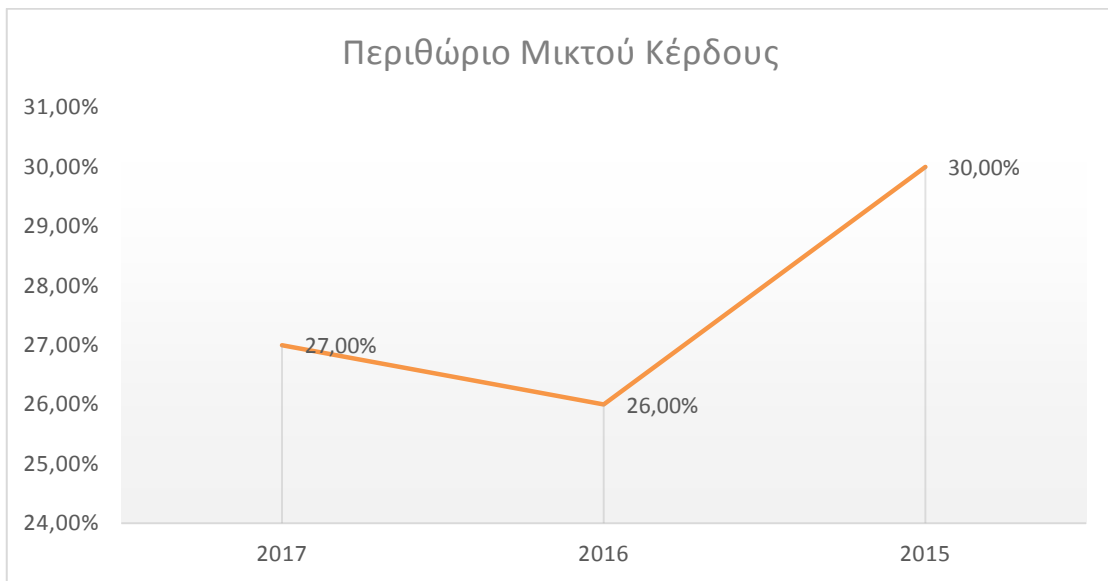
Διάγραμμα 22

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Ο Δείκτης αυτός δείχνει την δυνατότητα της επιχείρησης να εξυπηρετήσει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της ρευστοποιώντας τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία. Το ότι παραμένει θετικός είναι αρκετά σημαντικό αν και σε περίπτωση που ο δείκτης έχει τιμή > 1 κρίνεται ικανοποιητικός.

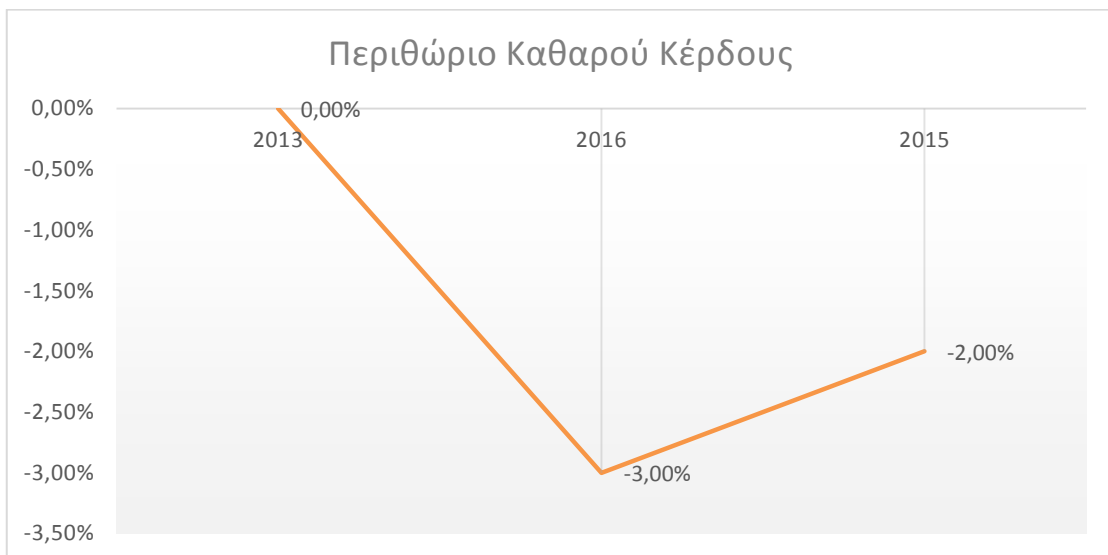
Διάγραμμα 23

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Ο δείκτης του Περιθωρίου Μικτού Κέρδους φαίνεται ότι αυξάνεται ελαφρώς από το 2016. Επομένως υπάρχει τάση στην ικανότητα της διοίκησης της επιχείρησης να επιτυγχάνει φθηνές αγορές και να πωλεί σε υψηλές τιμές.

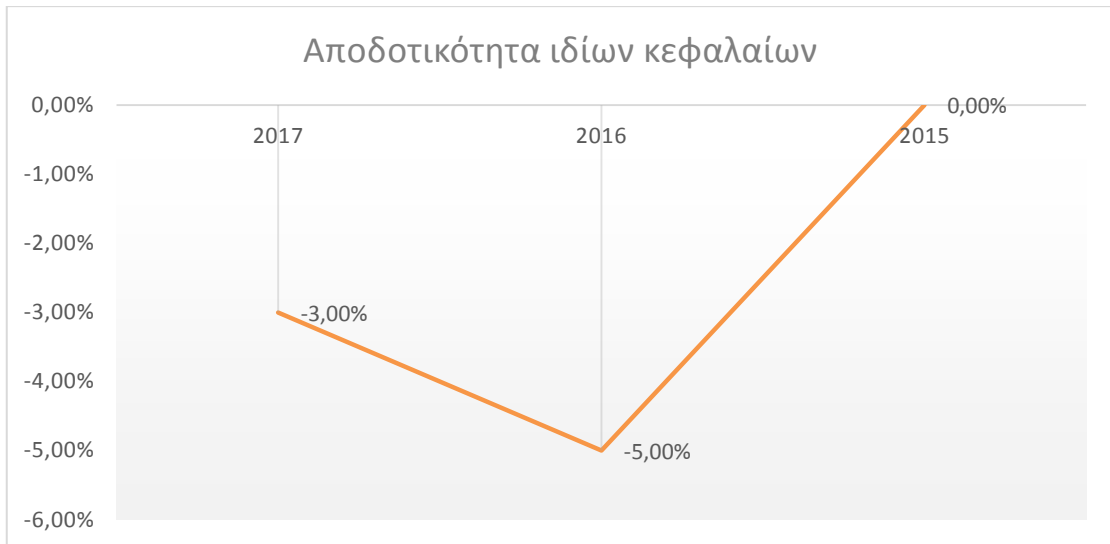
Διάγραμμα 24

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Αφού ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης αυξήθηκε κατά το 2017, από αρνητικά επίπεδα στο 0, αυτό συνεπάγεται ότι η επιχείρηση ισορροπεί.

Διάγραμμα 25

Πηγή: Πίνακας Ισολογισμού ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Η μείωση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων αποτρέπει την εταιρεία από το να επενδύσει μικρότερο μέρος των κεφαλαίων της για να επιτύχει τους στόχους ανάπτυξης απ' ότι θα χρησιμοποιούσε αν η απόδοση ιδίων κεφαλαίων της ήταν χαμηλότερη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Πτωτική πορεία καταγράφει η εγχώρια αγορά οίνου όπου παρατηρείται πως την τελευταία πενταετία ο μέσος όρος ετήσιας παραγωγής κρασιού υποχώρησε αισθητά (-20%) σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη πενταετία.

Το ίδιο διάστημα, υποχώρηση -αν και μικρότερη- εμφάνισε και η εγχώρια κατανάλωση οίνου η οποία εμφάνισε μείωση κατά 6%, ενώ -σύμφωνα με τα στοιχεία- οι εξαγωγές οίνου καταγράφουν συνεχή υποχώρηση από το 2010 και μετά, πορεία που ανακόπηκε όμως το 2014, έτος κατά το οποίο σημειώθηκε αύξηση κατά 15,5% έναντι του 2013.

Ο κλάδος της οινοποιίας αποτελεί έναν παραδοσιακό κλάδο της πρωτογενούς παραγωγής με σημαντική συμβολή στην ελληνική οικονομία, δεδομένης και της συνεισφοράς του κλάδου στην ανάπτυξη και προώθηση των ελληνικών παραδοσιακών προϊόντων στις αγορές του εξωτερικού.

Ωστόσο, σημειώνεται ότι ο οινοποιητικός κλάδος αποτελείται σε πολύ υψηλό βαθμό από παραγωγικές επιχειρήσεις, ενώ η εγχώρια παραγωγή είναι κατακερματισμένη σε μεγάλο πλήθος οινοποιητικών μονάδων.

Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι στην παρούσα φάση ο κλάδος της οινοποιίας στην Ελλάδα περιλαμβάνει λίγες οινοβιομηχανίες μεγάλου μεγέθους, πλήθος μεσαίων, αλλά και μικρών (τοπικών) οινοποιητικών επιχειρήσεων, καθώς και ενώσεων αγροτικών συνεταιρισμών. Οι μεγάλες οινοβιομηχανίες ελέγχουν σημαντικά μερίδια της εγχώριας αγοράς εμφιαλωμένων κρασιών, καλύπτοντας μέσω εκτεταμένων δικτύων διανομής το σύνολο της χώρας. Οι εισαγωγές οίνου καλύπτουν πολύ μικρό μέρος της εγχώριας αγοράς, συνεπώς είναι περιορισμένος και ο αριθμός των εισαγωγικών επιχειρήσεων.

Οι κυριότεροι παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση του οίνου είναι η τιμή του σε συνδυασμό με το διαθέσιμο εισόδημα, οι διατροφικές συνήθειες των καταναλωτών, η εποχικότητα, η εξέλιξη του εισερχόμενου τουρισμού, ορισμένες παραδόσεις κ.λπ. Ενδεχόμενες μεταβολές των τιμών δεν επηρεάζουν μόνο τη συνολική ζήτηση, αλλά

προκαλούν και μετατόπιση των καταναλωτών σε φθηνότερα εμφιαλωμένα προϊόντα, ή και αντικατάσταση του εμφιαλωμένου από χύμα κρασί. Επίσης, η παρατεταμένη ύφεση οδήγησε στη μείωση της κατανάλωσης κρασιού και ποτών γενικότερα, σε χώρους ψυχαγωγίας / εστίασης.

Όπως φαίνεται και από την τελευταία Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ο μέσος όρος μηνιαίων δαπανών ανά νοικοκυριό για προϊόντα οινοποιίας (κρασί και αφρώδεις οίνοι) έφτασε τα 6,46 ευρώ το 2014, καλύπτοντας το 38% των συνολικών δαπανών για οινοπνευματώδη ποτά. Από την ίδια έρευνα εκτιμήθηκε και σε όρους ποσότητας η κατανάλωση των νοικοκυριών για τα προϊόντα του κλάδου. Η αποκτηθείσα μέση μηνιαία ποσότητα κρασιού ανά νοικοκυριό ανήλθε σε 1,45 λίτρα περίπου το 2014.

Πιο αντικειμενική επομένως θεωρείται η σύγκριση βάσει μ.ο. πενταετίας. Την τελευταία πενταετία ο μέσος όρος ετήσιας παραγωγής κρασιού υποχώρησε αισθητά (-20%) σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη πενταετία. Από τη συνολική παραγωγή, ποσοστό άνω του 60% αφορά κρασιά χωρίς συγκεκριμένη ένδειξη προέλευσης (ΠΟΠ, ΠΓΕ).

Τα κρασιά εγχώριας παραγωγής καλύπτουν την αγορά σε μεγάλο βαθμό, γεγονός που διαμορφώνει σε χαμηλά επίπεδα το βαθμό εισαγωγικής διείσδυσης, ο οποίος κυμαίνεται σε 6% περίπου τις τελευταίες περιόδους. Από την άλλη πλευρά, στο επίπεδο των εξαγωγών κρασιού, μετά το 2010 παρατηρείται συνεχής υποχώρηση, η οποία ανακόπηκε μόλις το 2014. Συγκεκριμένα, την οινική περίοδο 2013/14 σημειώθηκε αύξηση κατά 15,5% των εξαγωγών οίνου, ενώ η συνολική αξία των εξαγωγών έφθασε τα 63 εκατ. ευρώ περίπου. Οι μεγαλύτερες ποσότητες εξαγονται στη Γερμανία».

Η εγχώρια κατανάλωση οίνου εμφάνισε μικρές διακυμάνσεις σε ετήσια βάση τα τελευταία χρόνια, με εξαίρεση την περίοδο 2010/11 όπου η μεταβολή ήταν εντονότερη και επηρέασε σημαντικά το μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής της περιόδου. Συγκρίνοντας τους μέσους όρους των καταναλώσεων ανά πενταετία, την τελευταία πενταετία προκύπτει μείωση της κατανάλωσης οίνου κατά 6%. Τα εμφιαλωμένα κρασιά σε όρους ποσότητας εκτιμάται ότι καλύπτουν ποσοστό μεταξύ του 36%-40% στην παρούσα φάση.

Αναφορικά με το μέγεθος της εγχώριας αγοράς σε αξία, για το εμφιαλωμένο κρασί εκτιμάται ότι κάλυψε το 58% της αξίας και το υπόλοιπο 42% αφορά το χύμα κρασί. Όσον αφορά την κατηγοριοποίηση του οίνου, το μεγαλύτερο ποσοστό κατέχουν τα κρασιά που ανήκουν στην κατηγορία «Χωρίς ένδειξη ΠΟΠ/ΠΓΕ» (63%), ενώ με βάση το χρώμα, εκτιμάται ότι τα λευκά κρασιά υπερτερούν με μερίδιο 68%-70%.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι εκτάσεις των αμπελώνων εκτιμώνται σε επίπεδα της τάξης των 7.573 χιλιάδων εκταρίων για το 2014, με την Ευρωπαϊκή Ένωση να κατέχει μερίδιο περίπου 42%. Κορυφαία χώρα στη διεθνή κατάταξη είναι η Ισπανία. Όσον αφορά την παγκόσμια παραγωγή οίνου, ο μέσος όρος της την 5ετία 2010-2014 διαμορφώθηκε σε 270,4 εκατ. ΗL (εκατόλιτρα). Η Ε.Ε. κυριαρχεί στην παγκόσμια παραγωγή με μερίδιο 58%.

Στο πλαίσιο της μελέτης πραγματοποιήθηκε και χρηματοοικονομική ανάλυση των παραγωγικών επιχειρήσεων οινοποιίας βάσει επιλεγμένων αριθμοδεικτών. Από την ανάλυση αυτή αξίζει να τονισθεί η αισθητή βελτίωση (2,6 ποσοστιαίες μονάδες) του μέσου περιθωρίου μικτού κέρδους το 2014/13, δείκτης που ανήλθε σε επίπεδα της τάξης του 27%.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

BIBΛΙΑ

- ✓ Γκίκας, Δ., (2002), Ανάλυση και οι Χρήσεις των Λογιστικών Καταστάσεων, Εκδόσεις: Μπένου
- ✓ Ευθυμόγλου Π., Λαζαρίδης, Ι., (2000), Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων τεύχος Α', Εκδόσεις: Ευθυμόγλου
- ✓ Καραγιάννης Ι., Καραγιάννη, Α., Καραγιάννης, Δ., (2012) Ανάλυση ισολογισμών και αριθμοδείκτες, βιωσιμότητα επιχειρήσεων και κέρδη, έλεγχος του κόστους και αποκλίσεις, ταμειακή ρευστότητα επιχειρήσεων, παραδείγματα και εφαρμογές σε επιχειρήσεις στην πράξη, Εκδόσεις: Σταμούλη
- ✓ Κοντάκου Α., Παπασπύρου Α., (1993), Ανάλυση Οικονομικών Καταστάσεων, Εκδόσεις: Έλλην
- ✓ Νιάρχος, Ν. (2004), Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων, Εκδόσεις: Σταμούλη
- ✓ Ξανθάκης, Ε., Αλεξάκης Χ., (2007), Χρηματοοικονομική Ανάλυση Επιχειρήσεων, Εκδόσεις: Σταμούλη
- ✓ Πρωτοψάλτης, Ν., (2005), Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, Εκδόσεις: Σταμούλη
- ✓ Σακελλής, Μ., (1991), Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, Εκδόσεις: Σακέλλης, Ε.

- ✓ Φίλιος, Β., (1996), Χρηματοοικονομική Ανάλυση Τ.Α, Εκδόσεις: Σύγχρονη εκδοτική
- ✓ Walsh, C., (2006), Αριθμοδείκτες και Management, Εκδόσεις: Πατάκης
- ✓ Περιοδικό οινοπαραγωγή (2009)